

ØSTFOLD MUSEENE

årsrapport

2021

Her er redaksjonen i full sving med produksjon av
julekalender 2021 på Rød Herregård.
Foto: Aurora Olea Søbye

ÅRSRAPPORT 2021

FORORD	4	5. KOMMUNIKASJON	18
1. NYE MÅL, STRATEGIER OG SAMHANDLING	6	Arbeid frem mot felles programmering	18
Ny samlingsforvaltningsavdeling	6	Redaksjonelt arbeid	18
Styrket tverrfaglig arbeid			
Arbeidet med de strategiske målene	7	6. FORMIDLING	19
2. SAMLINGSFORVALTNING	8	Pedagogisk virksomhet	19
Magasiner og depoer	9	Mangfold og involvering	20
Bygningsvedlikehold	9	Frivillighet i Østfoldmuseenes formidling	22
Bærekraft i arbeidet med samlingene	9	Immateriell kulturarv	23
IPM og praktiske konsekvenser	9		
Regulering av inntak, avhending og kassasjon	9	7. FELLESTJENESTER OG ADMINISTRASJON	24
Kartlegging av magasinbehov for større landbruks- og industrigjenstander	10	Forretningsplan, mål og tiltak	24
Fotovernplan	10	Prosjektmidler	24
Organisasjonsutvikling	10	Museumsbtuikker og kafè/kioskdrift	25
Mangfold, frivillighet og involvering i samlingsarbeidet	10	Besøkstall	25
Digitaliseringsfabrikken	10	Museumskort/årskort og samarbeid med MiA	26
Arkivarbeid i Moss	11	Markedsarbeidet 2021	26
		Sponsorer	26
		Kompetansehevende tiltak	26
		Østfoldmuseenes HMS-arbeid	27
		Bedriftshelsetjeneste	27
		Likestilling	27
		Diskriminering	27
		IT og systemer	27
		Samarbeidspartnere	27
		8. ORGANISASJONEN	30
		Stiftelsen Østfoldmuseene	30
		Styret i stiftelsen Østfoldmuseene	30
		Styrets arbeid	30
		Eierforum	30
		Østfoldmuseenes administrasjon	31
		Endringer i 2021 og følger for 2022	31
		Ledergruppa	31
		Allmøte	31
		Vedlegg	
		Arena- og stedsutvikling	32
		Publikasjoner	36
		Arrangementer	38
		Besøkstall	43
		Markedsaktiviteter	44
		Tilskudd til samlingene	46
		Utførte arbeider, driftsavdelingen	48
		Digital formidling	49
		Kompetansehevende tiltak	50
		Organisasjonskart	52
		Regnskap	54
3. FORSKNING OG UTVIKLING I ØSTFOLDMUSEENE	12		
Mål for forskning i Østfoldmuseene	12		
Organisering og forskningsinfrastruktur	12		
Kompetanseutvikling og delingsarenaer	12		
Bærekraftsperspektiv i museets forskningsarbeid	14		
Mangfold og involvering i museets kunnskapsproduksjon	15		
Immateriell kulturarv i museets forskning	15		
Forskningsforberedende arbeid	15		
Oversikt forskningsprosjekter	16		
Publisering i Østfoldmuseene	16		
4. NETTVERKSARBEID	17		
Nasjonale museumsnettverk	17		
Nordiske og europeiske nettverk	17		
Internasjonalt nettverksarbeid	17		

FORORD

2021 ble koronaår to. Det vil være umulig å forstå året som har gått uten dette bakteppet av pandemi. Østfoldmuseene har måttet omstille, tilpasse, avlyse, gjenåpne – for så igjen å stramme inn våre tilbud til publikum, gang etter gang. Mange av de ansatte har fått andre oppgaver i perioder, og de fleste av oss har jobbet mye hjemmefra. De ansatte har hele veien vært omstillingsdyktige, positive og fleksible. Takk til alle ansatte for innsatsen i nok et unntaksår!

Pandemien har gjort avstanden mellom oss større, men underlig nok også ført oss tettere sammen. Vi har lært oss å samarbeide og kommunisere med nye verktøy, og vi har blitt styrket i følelsen av felles mål; holde hjulene i sving, skape gode museumsopplevelser og levere godt museumsarbeid på alle virksomhetssområder.

Publikum har også i år vist å sette pris på jobben Østfoldmuseene har gjort. Dette er inspirerende for oss! I de periodene det har vært mulig å gå på museum, har folk kommet. Østfoldmuseene kommer samlet sett godt ut av et vanskelig år. Vi hadde satt oss som mål å runde 100 000 besøkende, og dette har vi greid med god margin. Takk til vårt trofaste publikum for det!

De siste to årene har vi måttet ta farvel med ansatte som har gått videre til andre jobbar eller ut i pensjon, uten å kunne gi dem en fin sosial avslutning med gode kollegaer. Takk for innsatsen og alt dere har lært oss. Det har samtidig vært krevende å ta imot nye kollegaer på en god måte, slik vi ønsker. Det er derfor svært imponerende å se hvordan våre nye kollegaer, ikke bare har greidd å etablere seg, men også tatt enda større faglig ansvar enn det vi hadde forventet. Tusen takk til dere nye «nye i koronaen» som har kommet inn og løfter museet!

Museumsarbeidet skal gi ringvirkninger lokalt og museet trenger nye samarbeidspartnere. En mer åpen tilnærming til

samfunnet rundt oss, gjør museet til en viktig samfunnsaktør som er med på å sette dagsorden. Takk til Viken fylkeskommune, alle vertskommuner, eierstyrer, frivillige, samarbeidspartnere og ansatte som har bidratt med ideer, søknader, nye kontakter, ny metodikk, ny kunnskap og ikke minst synliggjøring på digitale flater!

Hege Hauge Tofte
Direktør, Østfoldmuseene

1 NYE MÅL, STRATEGIER OG SAMHANDLING

Museumslivet stopper altså ikke opp under en pandemi. Østfoldmuseene er i utvikling hele tiden. Vi tilpasser oss nye oppgaver, får nye føringer og har nå en strammere økonomi som krever at vi aktivt jobber for å øke vår egeninntjening og velger kostnadseffektive og bærekraftige løsninger.

Ny samlingsforvaltningsavdeling

Samlingsforvaltningen har i 2021 jobbet seg sammen til ett tett lag, og de står nå klare til å fortsette arbeidet i ny avdeling fra 2022. Gitt situasjonen og smittevern, har dette forarbeidet i all hovedsak vært gjort digitalt på Teams! Det er imponerende i seg selv, men forutsetningene for at de har lyktes, er at de har lagt all sin solide fagkunnskap i potten, vist hverandre stor tillit og hatt høye ambisjoner for sitt faglige arbeid framover.

Styrket tverrfaglig arbeid

Østfoldmuseene har også i 2021 lagt et grunnlag for å jobbe tettere sammen innen forskning og utvikling (FoU), formidling og kommunikasjon. Fagområdene har fått sine team, og de er i gang med å bygge infrastruktur og legge til rette for samarbeid og kompetanseheving. Alt vårt utviklingsarbeid krever omfattende nettverksbygging, både nasjonalt og internasjonalt.

Å samordne arbeidet og finne både en felles overbygning og god lokal forankring for vår programmering framover skal fremme kvalitet, realistisk ressursbruk, gjøre faglig fordypning mulig, gi merverdi og sikre flerbruk i formidlingsarbeidet. I 2022 skal vi finne formen på arbeidet og lete frem de gode prosjektene. Målet er både å styrke formidlingen, kollegafellesskapet og synligheten ut mot publikum.

Fellestjenestene med økonomi, HR, sentralbord, arkiv, markedsføring, bygningsvern og drift har gjennom pandemiåret utgjort stammen i Østfoldmuseene. Stab sørger for at vi holder høy profesjonell kvalitet i alle ledd - de har holdt «fortet» i et krevende år.

Våre verdier: Begeistring, involvering, kvalitet

Vårt oppdrag

Østfoldmuseenes fremste kapital er vår samling og vår kompetanse. Gjennom forskning og innovasjon sikrer vi allmenn relevans og et framtidrettet museum.

Østfoldmuseene skaper kunnskap, gir identitet, utvider horisonter og bidra til en positiv samfunnsutvikling.

Østfoldmuseene er opptatt av medskaping og vil bygge fremtidens museum sammen med mange flere.

Østfoldmuseene er lekne og kritiske i vår spørsmålstilling og etterrettelige og kvalitetsbevisste i gjennomføringen.

Våre innsatsområder

FNs arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030 er retningsgivende for den kursen ØM skal ta de neste 10 årene. Vi tror at museet kan spille en rolle i en bærekraftig global utvikling sammen med andre.

Vi er profesjonelle forvaltere, formidlere og forskere som gjennom bærekraftig forretningsdrift driver samlingsutvikling, er relevante i vår formidling og produserer kunnskap gjennom tverrfaglig samarbeid.

Gjennom felles tema «Vann som ressurs» «Endringer i landskap og arbeidsliv» «Vårt daglige brød» «Barn i tiden» «Bak faner og flagg»

bidrar vi med innsikt i historien bak samfunnsaktuelle spørsmål nedfelt i FN's bærekraftsmål

Vi søker samarbeid lokalt, nasjonalt og internasjonalt, engasjerer og er en trygg og foretrukket samarbeidspartner. Vi er medskapere og bringer mennesker og kompetanse sammen gjennom å invitere og involvere.

Vi har en tydelig profil, tar stilling, sprenger grenser og er modige og innovative. Samtidig er vi troverdige og prioriterer.

Håp for fremtiden

Vårt bidrag skjer gjennom vår forvaltning, forskning og formidling, der vi har fokus på å forklare hvorfor verden har blitt som den er blitt. Dette tror vi igjen kan bidra til å gi vårt publikum håp for fremtiden. Vi skal peke på utfordringer og muligheter mennesker har stått overfor tidligere, og vise at det nytter hvis vi står sammen om gode løsninger og handlinger. Kunnskap setter oss i stand til å ta informerte valg, hjelpe flere ut av fattigdom, bidra til mindre utenforskap og gjøre jorda til en bedre klode å bo på.

- Museet skal **øke egeninntektene gjennom sine kjernevirksomheter**. Det betyr at man skal søke å gjennomføre prosjekter, som i tillegg til å være selvfinansierende, også i større grad en tidligere legger til rette for en kommersiell bruk og skaper merinntekter for museet.
- Østfoldmuseene skal øke sin forskningsinnsats og **etablere seg som en synlig forskningsinstitusjon** som formidler forskningsresultater av høy kvalitet.
- Arbeidet med samlingene skal være en naturlig og integrert del av museumsarbeidet og skal relateres til arbeidet med forskning, formidling og fornying slik at **større deler av samlingene kan aktualiseres for publikum**.
- Østfoldmuseenes formidling skal være **relevant for et bredt spekter av befolkningen**; aldersmessig, sosialt og kulturelt og den skal relatere seg til samfunnsaktuelle spørsmål. Formidlingen skal ha utgangspunkt i museenes samlinger og arkiv for å skape verdi, identitet og tilhørighet – lokalt, nasjonalt og internasjonalt.

Østfoldmuseene legger ICOMS resolusjon om bærekraft (2019) og Agenda 2030 til grunn for sine etiske arbeidsoppgaver. Østfoldmuseene har blant annet en klar rolle å spille i en region med store utfordringer knyttet til arbeidsledighet, lavt utdanningsnivå og manglende gjennomføring i videregående skole. Ved å engasjere bredere, kan vi motvirke og utjevne utenforskap. Slik ønsker museet å bidra til inkludering, sosial utjevning og bedre folkehelse. Samtidig skal museet jobbe aktivt med å sette alle bærekraftsmålene i spill, gjennom å diskutere, drøfte og veie konsekvensene av valgene vi tar i tilknytning til samlingsforvaltning, forskning, formidling – og forretning.

Strategien for å nå våre mål frem til 2027 er: (Revidert versjon av 8.12.2020)

HÅP FOR FREMTIDEN

Østfoldmuseene har i 2021 jobbet etter denne reviderte strategien fra 2020, satt samfunnsansvaret vårt på dagsorden og etablert oss som kunnskapsaktør og tydeligere medvirker i lokalsamfunnene i Østfold. Vi har satt oss som mål fra 2022 å jobbe med «Stedsutvikling gjennom mangfold, medvirkning og bærekraftig utvikling».

I Halden jobber vi med å etablere oss i sentrum med Fayegården, samt ruste opp og videreutvikle parken på Rød Herregård, som er bedre besøkt av publikum enn noen gang før. Vi har fått på plass ny scenemester som utvikler Fredrikshald teater sammen med etablerte og nye lokale krefter.

På Ørje har vi rekruttert nye medarbeidere på Kanalmuseet, revitalisert samarbeidet med viktige aktører med tilknytning til Haldenvassdraget og avsluttet forprosjektet Fløtningens fartøy, som kan vise seg å løfte Ørje Brug som kulturarena i årene som kommer.

I Moss er endelig den nye utstillingen «De som var, vi som er», fullfinansiert og vil åpne i to omganger gjennom 2022 og 2023.

Borgarsyssel Museum har gjennomført sitt hundreårsjubileum med ny formidling i Snekkenes og utstillingen Sarpe Diem i Olavs hall. Arbeidet med å gjøre St Olavs Vold til en vesentlig arena for byutvikling i Sarpsborg, har kommet et viktig steg videre med investeringsmidler fra stat og Sarpsborg kommune, samt bistand fra Viken fylkeskommune til sikring av bygget.

I Fredrikstad har vi i hele 2021 jobbet intenst med utstillingen Polar Bear som åpner i Tøihuset. Dette blir en nye attraksjon i Gamlebyen fra sommeren 2022.

Folkenborg museum på Mysen har fått styrket sin lokale bevilgning fra Indre Østfold kommune, og vi kan starte opp arbeidet med å ruste opp friluftsmuseet og anlegget. Målet er å kunne utvikle et konsept «det grønne museet» på litt lengre sikt, sammen med frivilligheten.

Kystmuseet på Hvaler samarbeider tett med Hvaler Kulturvernforening, og leter etter en måte å knytte Brottet og museet tettere sammen på fysisk. Videre støtter vi oss tungt på en enestående gruppe av frivillige som holder anlegget ved like og bidrar til utvikling på stedet.

2 SAMLINGSFORVALTNING

Hovedmålet for samlingsforvaltningen i Østfoldmuseene (ØM) er at vi skal få oversikt og sporbarhet og tilfredsstillende magasinering av samlingene vi forvalter. Dette innebærer også gode rutiner rundt nye inntak og avhending/destruksjon. Samlingsforvaltningsplanen er utarbeidet med tanke på å være et arbeidsverktøy for å gi oversikt og retning i dette arbeidet.

MAGASINER OG DEPOER

Koronarestriksjoner gjorde at vi i store deler av 2021 ikke mottok publikum fysisk ved magasinene og i depotene våre. Vi har til gjengjeld hatt god dialog med publikum om samlingene digitalt.

Ved **Østfold fylkes billedarkiv** gikk vår fotograf av med alderspensjon sommeren 2021. Ny fotograf tilsettes i 2022. I den forbindelse har vi brukt en del tid på overføring av kunnskap til gjenværende stab i ØM, både ved billedarkivet, Trollull fellesmagasin og Museumstjenesten. Vår fotoarkivar har i 2021 vært lånt ut til prosjektet Polar Bear i 70 % stilling. En annen medarbeider har vært kjøpt fri for å jobbe med kunstregistrering for Viken fylkeskommune i tre månedeverk. Det meste av arbeidskapasiteten denne høsten har gått til betjening av publikumshenvendelser om foto og til å håndtere fotobestillinger.

Nye Veveri, vårt uferdige fellesmagasin i Tistedalen, er ikke fast oppmøtested for ansatte. Én av våre ansatte har likevel et koordineringsansvar for bygget. Stab fra både samlingsforvaltning og drift er ofte i bygget og utfører arbeidsoppgaver derfra. Vi jobber for, gjennom regional og lokale midler, å få utløst den tildelte bevilgningen fra Kulturdepartementet for å ferdigstille bygningen til magasin-formål. Nå jobber vi med å rydde opp etter innflyttinger, gjennomgå og rydde i deler av bygget som har vært fylt opp

fra tidligere, flytte ut gjenstander som bør være andre steder, samt å flytte inn egnede gjenstander fra avdelingene. Ny samlingsforvaltningsavdeling etableres fra 2022, og gjennom 2021 har stab jobbet med å rydde og klargjøre inntaksrommet på Nye Veveri for ny logistikk. I 2021 ferdigstilte også drifts-avdelingen arbeidene med et sårt tiltrengt pauserom på Nye Veveri. Bygningen trenger stadig utbedringer, og det jobbes kontinuerlig med å innføre rutiner og utbedre feil på utstyr i bygningen.

På **Trollull fellesmagasin** har fotografen vært prioritert med fysisk tilstedeværelse under pandemien, og vi har kunnet fotografere gjenstander som allerede står på Trollull. Videre har vi kunnet fotografere gjenstander ved avdelingene, og i 2021 er det særlig Borgarsyssel Museum og gjenstander i Snekkens som har vært prioritert. Arbeidet med et konserveringsrom for gjenstander på Trollull startet i 2020, og tiltaket skal forbedre logistikken i bygget og gjøre arbeidsstasjoner mer fleksible. I 2021 har pandemien ført til forsinkelser i levering av utstyr og montering, og prosjektet ferdigstilles i 2022. Året har vært preget av tekniske utfordringer med logistikk-systemet i fellesmagasinet, og arbeidet med å finne alternative mellomløsninger har vært tidkrevende for personalet.

For en oversikt over publikumshenvendelser, registreringer, inntak til samlingene etc. i ØM i 2021, se TILSKUDD TIL SAMLINGENE under VEDLEGG.

BYGNINGSVEDLIKEHOLD

2021 ble nok et år preget av koronarestriksjoner og tiltak, men avdelingen har opprettholdt tilnærmet normal drift med de smitteverntiltak som har vært nødvendige.

Bygningsvedlikeholdet blir planlagt ut fra tilgjengelige ressurser og prioriteres etter tilstandsrapporten fra 2019, hvor alvorlighetsgrad, vernegrad og betydningen av hvert enkelte bygg er vurdert. Det vil bli foretatt ny tilstandsvurdering hvert 4 år, neste gang i 2023. De ansatte blir tilbudt kompetansehevede tiltak i form av kurs og seminarer. Vi er dessuten i et samarbeid med MIA om en rådgivningstjeneste til private huseiere gjennom Bygningsvernssenteret i Follo.

Bygningsmessig vedlikehold er vår kjerneoppgave, men vi har også bistått avdelingene med tilrettelegging for utstillinger og annet forefallende arbeid. Drift har i tillegg ansvar for brannvernarbeid ved de forskjellige avdelingene, samt vaktmestertjenester knyttet til avdelingen fordelt på Borgarsyssel, Folkenborg, Trollull, Fredrikstad og HhS/Rød Herregård med til sammen 1,3 årsverk.

Driftsavdelingen har i løpet av 2021 ansatt vår tidligere lærling, som tok Svennebrevet sitt i sommer. I høst ansatte vi en ny tømrerlærling. Videre har 6 ungdommer jobbet på timebasis gjennom året. Det er viktig for oss å jobbe for rekruttering. I 2021 har en ansatt gått av med alderspensjon, og en har valgt å redusere sin stilling som et seniortiltak. Avdelingen har mulighet for å leie inn nødvendig spesialkompetanse, men vi er avhengige av en fast kompetent kjerne. Den består nå av to tømrere, en fagarbeider med ansvar for drift og vedlikehold, en lærling samt en administrativ og en koordinerende leder.

Se oversikt over Driftsavdelingens utførte arbeid under VEDLEGG.

BÆREKRAFT I ARBEIDET MED SAMLINGENE IPM og praktiske konsekvenser

Ved Trollull fellesmagasin har vi i flere år benyttet oss av et

system for å holde oppsyn med skadedyr og insekter, kalt IPM (Integrated Pest Management system). Dette systemet rulles gradvis ut ved flere av magasinene og arenaene våre. Ved å loggføre aktivitet fra skadedyr og insekter over tid, blir vi mer treffsikre med tiltakene. Det er også et poeng å unngå bruk av gasser etc., som både skader miljøet og også kan utgjøre et HMS-problem for de ansatte.

I 2021 har vi besluttet at alle tekstiler i Østfoldmuseenes gjenstandssamlinger, som ikke er i utstilling, skal flyttes til Trollull fellesmagasin. Vi startet med å flytte alle tekstiler fra Kystmuseet Hvaler til Trollull. Samlingen ble gjennomgått med informant og vurdert på nytt. Noe er avhendet, og resten av denne tekstilsamlingen er nå behandlet for eventuelle insekter, fotografert, registrert, pakket, samt publisert på DigitaltMuseum, helt etter oppskriften. Nye veveri er ennå ikke egnet for oppbevaring av tekstiler, og da det ble oppdaget flere alvorlige møllangrep i det uferdige fellesmagasinet, måtte vi sende mange tusen tekstiler som kun er listeført til Trollull. Fordelen med å samle alle tekstiler på ett sted, er likevel at vi lettere kan jobbe med revidering og nyregistrering i årene som kommer. Spørsmålene vi skal stille oss er: Hvilke tekstiler skal vi ta med videre for å kunne si noe om Østfoldssamfunnet i både et forsknings-, formidlings-, og forvaltningsperspektiv? Og, hvordan skal vi behandle de tekstilene vi ikke tar med oss videre i tråd med ICOMs museumsetiske regelverk og FNs bærekraftsmål?

Regulering av inntak, avhending og kassasjon

ØM søker å holde en restriktiv inntakspolitik. Inntak foregår fortsatt hovedsakelig passivt etter henvendelse fra publikum, og diskuteres i inntakskomiteen før beslutning om inntak. Det gjøres også noen aktive inntak til samlingene gjennom forsknings-, dokumentasjons- og utstillingsprosjekter, som for eksempel gjennom arbeidet med utstillingsprosjektet «Polar Bear».

Østfoldmuseene har de senere årene hatt flere større og mindre flytte- og ryddeprosjekter. Verdivurdering og eventuell deaksesjon fra samlingene inngår som en naturlig del av dette arbeidet, og det etterstrebes at man avsetter nok ressurser

i prosjektene. Arbeidet med etablering av ny samlingsforvaltningsavdeling har forhindret oss i å kunne gjennomføre store fellesprosjekter i 2021, men vi har gjort store løft med innføring i gjenstandsbasen PRIMUS. Dette gjør at vi har fått tilgjengeliggjort et stort antall gjenstander på DigitaltMuseum.

Kartlegging av magasinbehov for større landbruks- og industrigjenstander

For 2021 søkte Museene i Akershus (MiA) og Østfoldmuseene Kulturdepartementet om midler til et forprosjekt for å kartlegge store og tunge gjenstander, med endelig mål om å søke midler til et egnet fellesmagasin for båter, landbruksmateriell og industrigjenstander. Både MiA og ØM har prekære behov for et magasin som er egnet til dette formålet. Vi fikk dessverre ikke midler til dette forprosjektet i denne omgang, men MiA og ØM startet likevel opp med et forarbeid med kartlegging og forslag til metodikk. Det ble nedsatt en arbeidsgruppe med to medlemmer fra hvert museum, samt en styringsgruppe bestående av direktør for samlingsforvaltning ved de to institusjonene. Vi kom langt i arbeidet med metodeutviklingen, men det gjenstår å sørge for at skjemaer som brukes kan konverteres inn i Primus, slik at vi ikke må gjøre en jobb flere ganger. Arbeidsgruppa vil ha noe kapasitet til å fortsette arbeidet i 2022. Hovedmålet blir da å få metoden ferdigstilt.

Fotovernplan

I 2020 jobbet fotoarkivar ved Østfold fylkes billedarkiv med en fotovernplan for Østfoldmuseene. Planen ble innholdsmessig ferdigstilt, rett før St.meld. 23 (2020-2021) Musea i samfunnet – tillit, ting og tid ble lansert. Det er behov for å justere teksten i planen noe, slik at vi er i tråd med målene og definisjoner i St. meld. 23. I 2021 har fotoarkivaren vært lånt ut til prosjektet Polar Bear ved Fredrikstad Museum i 70 % stilling. Vi har derfor måttet utsette revideringsarbeidet til 2022. Internt i Østfoldmuseene forholder vi oss til vår nye fotovernplan, men den vil ikke bli tilgjengelig for andre før revidering er gjennomført.

ORGANISASJONSUTVIKLING

Som en del av organisasjonsutviklingsarbeidet i Østfoldmuseene deltok alle som jobber med samlingsforvaltnings-

oppgaver i et stort arbeid for å se hvordan samlingsforvaltningsarbeidet best kunne løses med en ny organisering.

I 2021 gjennomførte vi 22 arbeidssamlinger digitalt på Teams. Vi har gjennomgått både fordeler og ulemper, likheter og ulikheter, forventninger og uro ved å jobbe sammen i en ny avdeling. I tillegg har vi klart å jobbe fram nye rutiner for hvordan vi skal jobbe sammen i en ny avdeling; Vi har utviklet skjemaer for inntakskomiteen, system for mottak av henvendelser om samlingene, felles rutiner for bestillinger av foto, fordelt arbeid og ansvar for arkiv, foto og gjenstand m.m. Til sammen utgjør dette en ny infrastruktur og felles arbeidsmetodikk, og arbeidsmøtene har vært avgjørende for utviklingsarbeidet. Alle arbeidssamlingene, utenom en har foregått digitalt. Det har vært utfordrende, men også utrolig lærerikt. De ansatte har utført en meget tilfredsstillende jobb, og vi gleder oss til implementering fra 1.1.2022.

MANGFOLD, FRIVILLIGHET OG INVOLVERING I SAMLINGSARBEIDET

Digitaliseringsfabrikken

I 2018 fikk Østfoldmuseene i samarbeid med Museene i Akershus (MiA) tilskudd til omsøkt prosjekt «Involvering gjennom Digitalisering» i forbindelse med Kulturrådets utlysning av digitaliseringsmidler til museumssektoren for perioden 2018 – 2020. Av ulike årsaker ble dette prosjektet utsatt og hadde planlagt oppstart mars 2020, samtidig som pandemien inntraff.

Et hovedmål i prosjektet var å teste og utvikle en metode for raskest mulig digitalisering av kvalitative metadata til museumsobjekter, hovedsakelig gjenstander. Som et ledd i dette, skulle det etableres en Digitaliseringsfabrikk i samarbeid med AOF i Fredrikstad og ulike tiltaksarrangører knyttet opp mot NAV som tilbyr arbeidstrening og praksisplasser. Denne delen av prosjektet ble naturlig nok utsatt. Kulturrådet åpnet derfor opp for forlengelse av prosjektperioden til ut 2021.

I den perioden Østfoldmuseene var nedstengt våren 2020, testet ansatte selv ut en metode for innlegging av metadata utenfor databasesystemet PRIMUS, og mange hadde dette

I biblioteket på Rød Herregård viser Ingela Nøding den fantastiske familiebibelen fra 1589. Foto: Aurora Olea Søybe.

Marie Svendberg Eriksen registrerer og fotograferer gjenstander på Trollull Fellesmagasin. Foto: Aurora Olea Søybe.

Glimt fra 2021

som en av sine arbeidsoppgaver fra hjemmekontor. Dette ga viktig kunnskap og en tyvstart på omsøkte prosjekt. Data fra denne perioden ble konvertert inn i databasesystemet Primus i løpet av året.

I mars 2021 startet vi opp Digitaliseringsfabrikken i lokaler knyttet til AOF i Fokusgården i Fredrikstad sentrum. Daglig ledelse, oppfølging av tiltaksarrangører, NAV og deltakerne gjøres av egen tilsatt daglig leder, med oss som leverandør av materiale for digitalisering og opplæring i grunnlagsmaterialet. På tross av pandemien, er resultatet svært tilfredsstillende når det gjelder innlegging av metadata. Totalt er 4046 museums-kort skrevet inn og 13.062 museums-kort skannet. Det gjenstår en stor oppfølging i egen Primus-database med knytting av foto til datapostene. Dette arbeidet vil inngå i ordinært samlingsarbeid videre og etter hvert bidra til tilgjengeliggjøring på DigitaltMuseum.

Vår samarbeidspartner ønsker å etablere dette som et varig tiltak og søker nå støtte til drift. Vi ønsker fortsatt å være «oppdragsgiver» eller «oppgaveleverandør», og har satt av ressurser i neste års handlingsplan til oppfølging av samarbeidet.

For nærmere opplysninger om prosjektet se «Digitaliseringsfabrikken i tall» under TILSKUDD TIL SAMLINGENE under VEDLEGG.

Arkivarbeid i Moss

Moss by- og industrimuseum har også i 2021 fått verdifull hjelp av en frivillig med arkivarbeidet. En pensjonert arkivar fra Riksarkivet har arbeidet med å ordne innkomne arkiver. Arkivet etter Moss Ættehistorielag (6,5 hm), Moss Bryggearbeiderforening (1 hm) og arkivet etter Trelasthandler Pedersen (1 hm) har blitt ordnet, registrert i ASTA og publisert på Arkivportalen.

3 FORSKNING OG UTVIKLING

“Østfoldmuseene skal øke sin forskningsinnsats og etablere seg som en synlig forskningsinstitusjon som formidler egne forskningsresultater av høy kvalitet.

MÅL FOR FORSKNING I ØSTFOLDMUSEENE

Østfoldmuseene har som mål å etablere seg som en synlig forskningsinstitusjon og attraktiv samarbeidspartner. Forskning i Østfoldmuseene skal ta utgangspunkt i samlingene og bidra med ny kunnskap som formidles gjennom museets utstillingsarbeid og formidlingsvirksomhet. Museet skal etablere samarbeid med Universitets- og høyskolesektoren og andre eksterne aktører for å komme i posisjon til å søke regionale, nasjonale og internasjonale ordninger om midler til forsknings- og utviklingsprosjekter, i tråd med museets overordnede strategi og satsningsområder. Dette arbeidet har kommet godt i gang i 2021.

ORGANISERING OG FORSKNINGS-INFRASTRUKTUR

For å styrke satsningen på forskning, ansatte Østfoldmuseene en fagdirektør for forskning i 2021. Fagdirektøren skal utøve forskningsledelse og utvikle gode rammer for forskning i museet. Som en del av denne innsatsen er det etablert et FoU-team som har som en av sine kjerneoppgaver å utvikle forskningsinfrastruktur internt og i samarbeid med museumsnettverk og relevante aktører. Videre skal teamet bistå med veiledning, kompetansebygging, søknadsskriving, og være en støtte for forskningsdirektøren. Det er videre opprettet et FoU-forum, som møtes digitalt eller fysisk hvert kvartal. Formålet med forumet er å skape en møteplass for ansatte som er involvert i FoU-prosjekter som Østfoldmuseene deltar i. Forskningsdirektøren leder og koordinerer teamet og forumet, og forankring i Østfoldmuseenes ledergruppe. Virksomhetens FoU-arbeid er tett koblet opp mot eksterne samarbeidspartnere og nettverk – innenfor og utenfor Universitet- og høyskolesektoren, museumsnettverk,

internasjonale nettverk og aktører innenfor kreativ næring. FoU-arbeidet i Østfoldmuseene er ikke organisert som en egen avdeling, men jobber ut fra en forskningsportefølje gjennom samarbeidsprosjekter med eksternt finansiering.

For å legge til rette for bedre rammer for forskning i museet, har det i 2021 blitt jobbet med å med å utvikle infrastruktur med nye verktøy og rutiner, inkludert lisenser for digitale referanse- og analyseverktøy. FoU-teamet har videre vært tett koblet på arbeidet med å tilrettelegge for bruk av forskningsrapporteringsystemet Cristin i museene. I 2021 ble 16 ansatte i Østfoldmuseene registrert som brukere med tilgang til å registrere publikasjoner i databasen.

Videre har det blitt jobbet med å styrke vilkårene for forskning og dokumentasjon knyttet til herregårdene Elingaard og Rød spesielt, og herregårdsstudier i Norge generelt. En boksamling fra Elingaard er brukt som en grunnstamme for etablering av et håndbibliotek, og interne og eksterne midler har blitt brukt til å styrke biblioteket med nyere utenlandsk forskning og nordiske standardverker. Det ble også igangsatt en mer generell kartlegging og registrering av eksisterende litteratur, som befinner seg på ulike arenaer i Østfoldmuseene.

KOMPETANSEUTVIKLING OG DELINGSARENAER

Forskningskompetansen i Østfoldmuseene skal styrkes. Målet er nedfelt i forskningsplanen fra 2017. Arbeidet med revisjon av forskningsplanen ble påbegynt siste kvartal 2021, men museet vil bruke 2022 til å ferdigstille ny plan for FoU og nettverks-

Museenes forskerkonferanse 2021 på Borgarsyssel Museum. Foto: Kjartan Abel Nilsen.

Glimt fra 2021

arbeid, i samsvar med føringer i den nye museumsmeldingen (Meld. St. 23 (2020–2021)), ICOMs reviderte etiske retningslinjer og museets strategiske innsatsområder.

Østfoldmuseene har videreført ordningen med å tilby ansatte med mastergrad videreutdanningen Vitenskapelig publisering for museumsansatte (MUSE620/621), ved Universitetet i Bergen. Tre ansatte jobber med å ferdigstille sine vitenskapelige arbeider fra kursene, som sendes inn til vitenskapelige tidskrifter for fagfellevurdering i 2022.

Høsten 2021 deltok fire ansatte på et todagers vitenskapelig skrivekurs i regi av fagseksjon for forskning i Norges museumsforbund. Tilbakemeldingene var positive og Østfoldmuseene vil vurdere å videreføre tilbudet til ansatte, dersom tilsvarende kurs settes opp i 2022.

Østfoldmuseenes ansatte deltar i flere nasjonale museumsnettverk, faglige nasjonale/internasjonale nettverk og på relevante konferanser i tilknytning til forskning- og utviklingsarbeid på arenaene.

Museenes forskerkonferanse 2021, i regi av Norges museumsforbund, ble arrangert på Borgarsyssel Museum over to dager i oktober. På grunn av strenge restriksjoner hadde konferansen en antallsbegrensning på 50 deltakere som kunne møtes fysisk i Olavs hall. Konferansen ble strømmet og mer enn 190 fulgte plenumsforedragene digitalt. Konferansen var et viktig signalarrangement for satsningen på forskning i Østfoldmuseene, og museet fikk stor oppmerksomhet og positive tilbakemeldinger underveis, og i etterkant av arrangementet.

FoU-teamet har bidratt med kollegaveiledning i forbindelse med pågående forskningsprosjekter og nye forskningssøknader – og målet er at FoU-forum skal utvikles til en arena hvor forskergrupper kan veilede hverandre i større grad enn tidligere. Dette arbeidet ble igangsatt i 2021.

Den tette dialogen med Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU) og Høgskolen i Østfold (HiØ), for å styrke

forskning- og formidlingssamarbeidet mellom partene ble videreført i 2021. Intensjonen er at ansatte og studenter kan delta i samarbeidsprosjekter som naturlig vil bidra til å utvikle felles nettverk for forsknings- og formidlingsprosjekter i årene fremover. Forskningsdirektøren inngår i HiØs forskningsutvalg, og det ble i 2021 igangsatt et arbeid for å tydeliggjøre utvalgets mandat og rolle. Førstekonservator herregårder er koordinator for det nasjonale museumsnettverket for herregårder, og har under store deler av 2021 ledet fagseksjonen for forskning i Norges museumsforbund, som arbeider nasjonalt for museumsforskningens vilkår.

Med økt FoU-innsats i årene som kommer vil mer forsknings-samarbeid være et mål. Dette vil bidra til økt kunnskap og kompetanse i Østfoldmuseene, men også til teori- og metodeutvikling, som kommer hele sektoren til gode gjennom publisering, deltakelse på forskerkonferanser og erfaringsdeling på tvers av nasjonale og internasjonale nettverk. Forsknings-samarbeid og nettverksbygging skal i større grad knyttes sammen mot et felles mål om å jobbe med museumsutvikling gjennom forskning og transdisiplinært samarbeid.

BÆREKRAFTSPERSPEKTIV I MUSEETS FORSKNINGSARBEID

Østfoldmuseene deltok i fem forskningssøknader til Kulturrådets Museumsprogram i 2021, én av dem som prosjektleder. Tre av søknadene fikk tilslag; 1) *FLYT: forskning og formidling om bærekraft i museene*, 2) *Kjønnets verdi i et museumshierarki – om representasjon av kvinner, kjønn og mangfold på museum*, 3) *Jerntid – De gamle jernverkene og de nye bærekraftsmålene*. Alle bidragene har et bærekraftsperspektiv med referanser til Agenda 2030. Prosjektene har oppstart første kvartal 2022.

Tre øvrige forskningsprosjekter er inne i sin avsluttende periode – og publikasjoner fra prosjektene ferdigstilles og publiseres i 2022; 1) *Museenes kunnskapstopografi: Kollektiv kunnskapproduksjon som museumsfornyelse*, 2) *Løsarbeideren og standardarbeideren: Tilknytningsformer i arbeidslivet i et historisk perspektiv*, 3) *Opphøyet og oversett: Herregårdsmuseets plass i den norske erindringstopografien*. I tråd med

Østfoldmuseenes reviderte strategi og overordnede mål om å jobbe eksplisitt med bærekraftsmålene i forskning og utviklingsarbeid, vil formidlingen fra prosjektene etter beste evne knytte resultatene til Agenda 2030 – og slik bidra til å drøfte implikasjoner og konsekvenser av forskningen i et videre perspektiv enn tenkt når prosjektene ble utformet (forrige programperiode for Museumsprogrammet, 2017-2020).

Østfoldmuseene deltar videre i to forskningsprosjekter med støtte fra Norges forskningsråd (NFR); 1) *pARTiciPED: Empowering student teachers as agents of change in cross-sectorial collaborations using The Cultural Schoolbag (TCS) in Norway as learning platform*, 2) *FoodLessons: Culinary Heritage as a Resource in Developing "Food Nation Norway 2030*. Begge prosjektene løfter frem betydningen av bærekraftsmålene og adresserer Agenda 2030 gjennom betydningen av bærekraftig verdiskaping, involvering og samarbeid, som på ulike måter griper inn i de tre bærekraftsdimensjonene; sosiale forhold, miljø/klima og økonomisk bærekraft.

MANGFOLD OG INVOLVERING I MUSEETS KUNNSKAPSPRODUKSJON

Det er et uttalt mål at både teoriutvikling, metodeutvikling og formidling fra forskning i museet skal inkludere mangfoldsperspektiver – og drøfte disse i ulike formidlingsformat; som fagartikkel, fagfellevurdert publikasjon, en utstilling eller formidling i et digitalt format. Østfoldmuseenes delprosjekt i Kulturrådsprosjektet *Kjønnets verdi i et museumshierarki*, har et skeivt blikk på samlingene. Museenes Kunnskapstopografi-prosjektet, hvor flere av Østfoldmuseenes ansatte bidrar med empiri, tekster og redaksjonelt arbeid i antologien som kommer ut i 2022, retter søkelyset mot kunnskap gjennom involvering og medvirkning av enkeltindivider og eksterne aktører i utstillings- og utviklingsarbeid i museene. Østfoldmuseene vil inkludere mangfoldsperspektiver i sitt FoU-arbeid, gjennom fokus på kjønn, klasse, etnisitet og andre sosiale kategorier i forskningsprosjektene.

IMMATERIELL KULTURARV I MUSEETS FORSKNING

Flere av de forskningsprosjektene Østfoldmuseene deltar i retter søkelyset mot immateriell kulturarv – om ikke eksplisitt i museets bidrag, så i flere av arbeidspakkene og nettverkene. Dette er kunnskap som kommer alle deltakere til gode gjennom erfarings- og kunnskapsdeling. FoodLessons er et eksempel på et forskningsprosjekt som er opptatt av tradisjonshåndverk og kunnskap om tradisjoner knyttet til kulinarisk kulturarv. Som ressurspartner i prosjektet har museets deltakere en unik mulighet til å diskutere og dele både den materielle og immaterielle kulturarven med et stort nasjonalt ressursteam. Østfoldmuseene inngikk i 2021 dialog med andre partnere i prosjektet om å søke friske midler sammen til en studie som skal undersøke hvordan museene kan få et mer bevisst forhold til kulinarisk kulturarv. Den immaterielle kulinariske kulturarven vil være av vesentlig betydning i en slik studie.

FORSKNINGSFORBEREDENDE ARBEID

Østfoldmuseene er opptatt av å utvikle ny kunnskap gjennom forskningsforberedende arbeid, og jobber derfor med å utnytte det potensialet som ligger i å systematisere og dokumentere pågående arbeid, som på et senere tidspunkt vil kunne utvikle seg til et forskningsprosjekt. I forbindelse med etablering av en ny basisutstilling på Elingaard herregård som åpnet i juni 2021 ble det utforsket hvordan man kan publisere en katalog med bilder, essays og gjenstandsbiografier etter vitenskapelige prinsipper. Erfaringene utgjorde grunnlag for en kronikk i fagtidsskriftet *Museumsnytt*.

Et innkjøp av et originalmanuskript av et lovarbeid, forfattet på Elingaard 1623 under ledelse av Jens Bjelke, Norges rikes kansler, ble foretatt i juni 2021. Deler av kjøpesummen ble gitt av Fredrikstad Museums venner. Det er den første løse gjenstanden som Østfoldmuseene eier som kan kobles direkte til den mektige personen som hadde sete på Elingaard. Østfoldmuseene har innledet et samarbeid med forskere ved Nasjonalbiblioteket, som eier flere skrifter av Bjelke og hans krets, for å tilgjengeliggjøre og utvikle mer kunnskap om dem.

4 NETTVERKSARBEID

Kanalmuseet har vært involvert i diverse biologiske undersøkelser i samarbeid med Vannområdet og/eller Müller Sars Biologiske Stasjon og Statsforvalteren i Oslo og Viken. Det har blitt gjennomført bekkundersøkelser i forbindelse med miljøovervåkingen i Haldenvassdraget etter oppdrag fra Haldenvassdragets Vannområde. Det ble foretatt undersøkelser av bunndyr i 18 bekker og elver i Aurskog-Høland, Marker og Halden i oktober-november 2021. Videre har biologisk mangfold blitt kartlagt i Store Le og Ledengstjern i Marker, og i Aurskog-Høland har vi kartlagt istidskrepes i innsjøer.

Kanalmuseet hadde besøk fra University of Szczecin i Polen for å samle inn planktonkrepesdyr i brakkevann. Museets båt ble benyttet, og det ble gjennomført feltarbeid i Iddefjorden/Nedre Tista og i nedre deler av Glomma. Resultatet vil bli publisert, trolig i 2022. Videreføring av feltarbeidet kan bli aktuelt høsten 2022.

OVERSIKT FORSKNINGSPROSJEKTER

Omtale av forskningsprosjekter som Østfoldmuseene er involvert i som partner/deltaker, finnes på museets nettsider: <https://ostfoldmuseene.no/forskning> Nettsiden oppdateres fortløpende.

Prosjekter under arbeid i 2021

- Museenes kunnskapstopografi: Kollektiv kunnskapsproduksjon som museumsfornyelse (2017-2021)
- *Løsarbeideren og standardarbeideren*: Tilknytningsformer i arbeidslivet i et historisk perspektiv (2018-2021)
- *Opphøyet og oversett*: Herregårdsmuseets plass i den norske erindringstopografien (2019-2021)
- *pARTiciPED*: Empowering student teachers as agents of change in cross-sectorial collaborations using The Cultural Schoolbag (TCS) in Norway as learning platform (2021-2023)
- *FoodLessons*: Culinary Heritage as a Resource in Developing «Food Nation Norway 2030» (2021-2023)

Prosjekter med tilslag i 2021 og oppstart 2022:

- *FLYT*: Forskning og formidling om bærekraft i museene (2022-2024)
- *Kjønnets verdi i et museumshierarki*: Om representasjon av

kvinner, kjønn og mangfold på museum (2022-2024)

- *Jerntid*: De gamle jernverkene og de nye bærekraftsmålene (2022-2024)
- *Visdommens hus*: Herregården som kunnskapssted (forprosjekt)

Østfoldmuseene tok initiativ til en søknad om midler for å løfte infrastrukturen og bedre samarbeidet når det gjelder forskning innen herregårds- og herskapsstudier, i og utenfor herregårdnettverket. Søknaden, som samlet 11 museer og flere eksterne parter, ble ikke innvilget. Museet deltok også som partner i en søknad til Kulturrådets Museumsprogram om et dokumentasjons- og forskningssamarbeid med fokus på marin forsøpling, som heller ikke fikk tilslag.

PUBLISERING I ØSTFOLDMUSEENE

Det er en ambisjon at ansatte ved Østfoldmuseene publiserer fagfellevurderte artikler i tillegg til rapporter, utstillingskataloger, fagartikler på Digitalt Museum, kronikker og tilsvarende.

I 2021 publiserte ansatte ved Østfoldmuseene tre fagfellevurderte artikler og 28 ikke fagfellevurderte publikasjoner, inkludert fem artikler på Digitalt museum, samt kronikker, avisartikler og konferansebidrag. De fem artiklene på Digitalt Museum kan søkes opp i databasen: <https://digitaltmuseum.no/> Øvrige publikasjoner kan søkes opp i databasen Oria: <https://oria.no/> og/eller Cristin: <https://app.cristin.no/>

Østfoldmuseene produserte også fire podcast til Museumspodden i 2021. Østfoldmuseene på Museumspodden.no: <https://www.museumspodden.no/produsent/ostfoldmuseene>

Østfoldmuseene er deltakere i en rekke nettverk, nasjonalt og internasjonalt. Deltakelsen og involveringen i hvert enkelt nettverk varierer. Pandemien har hatt betydning for møteform og ført til redusert antall fysiske samlinger. Alle nettverk som Østfoldmuseene deltar i, skal være relevant for ansattes faglige arbeid og svare til Østfoldmuseene sine overordnede målsetninger og strategier. Nedenfor gis en kort beskrivelse over de viktigste nettverkene.

NASJONALE MUSEUMSNETTVERK

Østfoldmuseene er ansvarlig for det nasjonale museumsnettverket for Herregårder. I 2021 jobbes det med å avslutte forskningsprosjektet. «Opphøyd og Oversett – herregårdsmuseets plass i den norske erindringstopografien». Det er gjennomført forfattersamlinger i 2021 og utgivelsen er forventet i mars. 2022.

Museet deltar i flere nasjonale museumsnettverk:

- Nettverk for kystkultur
- Sjøfartsnettverket
- Fotonettverket
- Skogsnettverket
- Arbeidernettverket
- Nettverk for mangfold og minoriteter
- Nettverk for teknologi industrihistorie
- Nettverk for tradisjonshåndverk og bygningsvern
- Nettverk for kulturlandskap
- Kvinnenettverket
- Jernverk
- Nettverk for drakt og tekstil
- Arkivnettverket
- Ruinnettverket

Alle disse nettverkene tilfører Østfoldmuseene relevant fagkompetanse, men resulterer også i konkrete samarbeidsprosjekter. Blant annet er vi med i Sjøfartsnettverkets prosjekt om digitalisering av tradisjonsbåter som i 2021 fikk støtte av Norsk Kulturråd. Det jobbes også med en publikasjon, «Museenes kunnskapstopografi», i nettverket for teknologi og industrihistorie. En publikasjon er også under planlegging i Arbeiderkulturnettverket.

Stab deltar i relevante nettverk for sine fag- og ansvarsområder

som It-tjenester, reiseliv og arbeidsgiverrelaterte nettverk. Dette er nettverk som KulturIT museumsnettverk, e-kultur, KulturNav, Virke Økad-nettverk og Virke reiseliv. Noen nettverk er også mer av regional karakter som Arkivets nettverk for fylkeskoordinerende ledd.

Østfoldmuseene er også med i styret til Blue Shield Norge. Komiteen har som formål å samle, spre informasjon, samordne innsats og påvirke myndigheter og fagprofesjoner til å ivareta kulturarven under væpnede konflikter eller ved katastrofer.

Tilbakemeldinger om aktivitet viser at epostkontakt, webinarer og teamsmøter har dominert. Det har også vært gjennomført enkelte nettverkstreff i perioder da regler for pandemi har tillatt dette.

NORDISKE OG EUROPEISKE NETTVERK

Halden historiske Samlinger er med i to nettverk med tema historiske teatre. Det ene er det nordiske nettverk for historiske teatre, og det andre er det europeiske nettverket Perspektiv. Nettverket Perspektiv jobber for å få til nettverkssamlinger i Stockholm og i Italia i 2022. Det nordiske nettverket for historiske Teatre jobber med et forprosjekt som de også har fått økonomisk støtte til.

INTERNASJONALT NETTVERKSARBEID

Østfoldmuseene forbereder en søknad til EUs støtteordning Creative Europe. I 2021 fikk museet midler fra Viken fylkeskommune for å jobbe fram en søknad og finne partnere til et europeisk samarbeidsprosjekt. Programperioden gjelder 2021-2027 og museet har ambisjon om å levere en søknad ved neste utlysning i 2022 under delprogrammet Creative Europe – Innovation Lab. Utlysningen vil komme våren 2022.

Norges museumsforbund har en rekke fagseksjoner, og Østfoldmuseene er representert i flere av disse. Herregårdskonservator sitter som leder av styret i Seksjon for forskning, mens direktør sitter i styret for Seksjon for museumsledelse. Museet har dessuten en konservator i valgkomiteen for Seksjon for industri, kommunikasjon og anlegg. Deltakelsen gir god innsikt i museumspolitiske spørsmål, og er viktige areaer for nettverksbygging.

5 KOMMUNIKASJON

Østfoldmuseene har påbegynt arbeidet med å utvikle gode verktøy og rutiner for kommunikasjon og samhandling i organisasjonen. Oppfølging av dette arbeidet skal skje gjennom hele 2022. Et viktig tiltak i så måte er opprettelse av et eget intranett i SharePoint, som er integrert i Teams og skal fungere som et «skrivebord» og en startside for samhandling og informasjonsflyt i ØM. Dette ble lansert medio oktober.

ARBEID FREM MOT FELLES PROGRAMMERING

Publikumsansvarlig og leder av formidlingsteam innhenter informasjon fra arenaene om planlagte arrangementer, utstillinger og pedagogiske opplegg samt ressursbruk innen fagområdene formidling, forskning og forvaltning, samt planlagt ressursbruk av administrasjon og drift. Dette er blitt så gjennomgått med de ulike arenaene og fagdirektørene for å sikre arbeidet.

REDAKSJONELT ARBEID

Redaksjonen ble i 2021 styrket ytterligere og bestod av 5 medlemmer: Nettredaktør, SoMe-redaktør og tre redaktører. Redaksjonen holdt ukentlige redaksjonsmøter, og har brukt Teams som en avgjørende kommunikasjonsplattform internt. Redaksjonen står for ukentlige publiseringer i sosiale medier, og har i tillegg til å produsere generelt redaksjonelt innhold i henhold til program, merkedager og sesong, også produsert Østfoldmuseenes julekalender som inneholdt 24 episoder og teaser, samt dronefotografert alle arenaer.

Til tross for økt bemanning i redaksjonen har innholdsproduksjon gått kraftig ned fra juni 2021. Nedgangen av produksjonsinnholdet skyldes færre publikumsrettede aktiviteter som følge av nedstenginger i samfunnet, og generell omstrukturering på fagområdet formidling. Høsten 2021 ble det innført ukentlige produksjonsdager der Nettredaktør og SoMe-redaktør fulgte opp publiseringsplan, nettsider, generell innholdsproduksjon og den helhetlige publikumsrettede formidling. Produksjonsdager videreføres i 2022.

Nett- og SoMe-redaktører har i 2021 utarbeidet nytt flyt-skjema for planlegging og markedsføring av arrangement

(Publiseringsplan for formidling i Planner, ny arbeidsfordeling mellom redaksjon, markedsavdeling og arenakoordinatorer), og forankret denne hos arenakoordinatorene.

Visjonen for kommunikasjonsarbeidet i 2022 er å kunne følge opp med redaksjonelle publiseringer i tråd med program og aktuelle tema og satsningsområder for formidlingen i Østfoldmuseene. Videre ønsker vi å vise frem mer materiale fra samlingene. Dette ønsker vi i større grad å gjøre gjennom film og podcast, og vi vil gi museumspodden en oppgradering. Vi som jobber med digital formidling gleder vi oss til den nye plattformen VirtuellMuseum lanseres av KulturIT sommeren 2022. Dette vil åpne helt nye muligheter for å kunne presentere kuratert digitalt innhold på en enkel, og for publikum spennende måte.

For oversikt over digitale kanaler og trafikk, se DIGITAL FORMIDLING under VEDLEGG

Redaksjonen forbereder innspilling av Østfoldmuseenes julenøtter på Rød Herregård. Foto: Kjartan Abel Nilsen.

Glimt fra
2021

6 FORMIDLING

Østfoldmuseenes formidling skal være relevant for et bredt spekter av befolkningen, aldersmessig, sosialt og kulturelt, og den skal relatere seg til samfunnsaktuelle spørsmål. Formidlingen skal ha utgangspunkt i museenes samlinger og arkiv og skal ha som mål å skape verdi, identitet og tilhørighet – lokalt, nasjonalt og internasjonalt.

PEDAGOGISK VIRKSOMHET

Østfoldmuseene har et variert tilbud med opplegg for barnehager, barneskoler, ungdomskoler til videregående <https://ostfoldmuseene.no/undervisning>. Undervisningen ved museene har likevel blitt begrenset av koronarestriksjonene gjennom store deler av 2021.

I Fredrikstad tilbys elever på 5.trinn «**Opplevelsesdag i Gamlebyen**». Dette er et tilbud gjennom Den kulturelle skolesekken og er et samarbeid mellom Fredrikstad kommune, Fredrikstad Museum og skuespiller Terje Brevik. Nye elementer i utstillingene eller i Bar 1567, flettes stadig inn for å fornye tilbudet, og det justeres etter læreplanmålene. Det var ikke mulig å gjennomføre opplegget våren 2021 pga. korona, men på høsten hadde vi besøk av 18 skoleklasser. I tillegg har museet hatt skoleklasser på besøk med ordinært tilbud.

På Kystmuseet Hvaler tilbys programmet «**Barna i gamle dager**» gjennom Den kulturelle skolesekken. Barnas tas med tilbake til livet på Hvaler på slutten av 1800-tallet, og begynnelsen av 1900-tallet. 2. klasse deltok på opplegget som kalles «**Barn i arbeid og lek**», mens 5. klasse deltok på opplegget «**Jul på Hvaler i gamledager**». CIS-internasjonale skole, har besøkt både Kystmuseet og Fredrikstad Museum på DKS opplegget.

I Halden fikk ungdomskolene tilbud om programmet «**Med lera på henda**» i august. Opplegget var et samarbeid med Foreningen

Haldenkeramikk, og del av «Keramikksummer på Rød». Målet var at elevene skulle lære som Haldens keramikkhistorie, og kjenne igjen noen av de viktigste designene fra denne perioden. 16 skoleklasser deltok på opplegget i løpet av 2 uker, og museet fikk svært positive tilbakemeldinger.

Kanalmuseet har i 2021 tilrettelagt for «**bli-kjent-dag**» for videregående skole på høsten. Opplegget ga elevene en innføring om fugler, ekskursion til Gjølvsjøen, samt innblikk i stedets historie knyttet til tømmerfløting og kanalisering. Museet har hatt **undervisning i biologi** for Marker skole, og på høsten ble kulturminnedagen markert med heldagsopplegg i **Vestgårdsstua** for 5. trinn på Marker skole. Kulturminnedagen var et samarbeid med Marker skole, Stiftelsen Ørje Brug, Marker historielag, Marker bygdekvinnelag, Soppforeningen og Kanalmuseet, og planlegges videreført i 2022. Fiskeforvalterstudentene ved NMBU (Norges miljø- og biovitenskapelige universitet) har hatt fiskeregistreringer i Store Le, hvor Kanalmuseet deltok med forelesning om biomangfold og fisk. Museet deltok dessuten i planlegging og tilrettelegging for en masteroppgave ved Universitetet i Oslo om niøye i Haldenvassdraget.

Ved Storedal kultursenter har Østfoldmuseene gjennomført opplegget «**Jakten på Storedal**» for 5. trinn i Sarpsborg. Jakten på Storedal er et undervisnings- og formidlingstilbud hvor elevene får lære om kunst, kultur og vår forhistorie gjennom praktisk arbeid. I 2021 deltok 578 barn.

På Borgarsyssel Museum i Sarpsborg måtte både undervisningsopplegget Borgcraft og **Sanselige Snekkenes** avlyses på grunn av korona. Borgarsyssel Museum har en elev fra St. Olav videregående, linje for reiseliv, utplassert dette skoleåret. 20 studenter på masterprogrammet ved NMBU, Byggeteknikk og arkitektur har benyttet St Olavs Vold som utgangspunkt for semesteroppgaver hvor de så på ulike måter å rehabilitere bygget på, i skjæringsfeltet mellom bærekraft, bruksverdi og antikvarisk vern. En PhD-stipendiat fra samme institutt jobber med byggematerialer og målinger av nedbrytning med utgangspunkt i samme bygning.

Folkenborg museum greide, til tross for svært lav aktivitet grunnet pandemisituasjonen og svak økonomi, å gjennomføre undervisningsopplegget «Til Bords», med noen tilpasninger. Barna skaper sin egen skolehage hvor de dyrker sine egne grønnskaper, steller kjøkkenhagen og lager mat sammen. Tilbudet blir til et tett samarbeid med Mysen skole, lærerne og en egen foreldregruppe. Se antall elever som har deltatt på pedagogiske tilbud under BESØKSTALL i VEDLEGG

MANGFOLD OG INVOLVERING

Barnas museumsstafett

I 2021 var det tradisjonsrike tilbudet til barnefamilier et samarbeid mellom Museene i Akershus (MiA). Vi utviklet et gratis, digitalt spill, og målet var å harmonisere publikums-tilbudet i begge organisasjoner, samt skape et helhetlig uttrykk på tvers av organisasjonene og de arenaene som inngår i stafetten. Vi håpet å øke besøkstallene og tydeliggjøre informasjon for publikum. Digitale hjelpemidler var også tenkt å effektivisere og kvalitetssikre registrering, hensynta smittevern, gjøre tilbudet mer miljøvennlig, samt inkludere brukere gjennom universal tilrettelegging. De som deltok melder tilbake at oppgavene var lærerike, at de fikk nye opplevelser og at de satte pris på utvidelsen av tilbudet i regionen. Å spille i museets åpningstid og kombinere dette med fysisk oppmøte foretrekkes av deltakerne. Noen mente at spillet kunne virke litt hemmende på den sosiale dimensjonen av opplevelsen, sammenlignet med fysiske og gjerne mer praktiske oppgaver i museet. Østfoldmuseene registrerte en halvering av deltakelsen målt i «unike spillere» fra 2020 til 2021. I en pandemisesong, med nytt utvidet samarbeid, ny måte å telle deltakere på, samt ny digital plattform er det ikke enkelt å vite hvilke parametere vi vurderer resultater etter. Vi har uansett fått ny erfaring å bygge videre på i utviklingen av tilbudet vårt til barnefamilier i sommersesongen.

UMaMI

Ved Borgarsyssel Museum har vi høsten 2021 etablert kafeen «UMaMI». Denne internasjonale pop-up-restauranten med

smaker fra alle verdenshjørner har vært en stor suksess. Restauranten drives av kvinner, og menyen gjenspeiler mattradisjoner og råvarer fra deres hjemland. Kafe UMaMI ble drevet sammen med Sarpsborg Frivilligsentral og med støtte fra Viken fylkeskommune.

Den fektende dame

I Halden har vi i 2021 jobbet med historien bak en koffert som dukket opp i samlingene. Den viser seg å inneholde eiendelene til Johanne Sophie (Janken) Wiel-Hansen (1868-1938) - en pioner innen fektning. Østfoldmuseene presenterte arbeidet under Norges museumsforbunds årlige museumsmøte som i 2021 hadde tema «I grenseland».

Taternes/romanifolkets immaterielle kulturarv

I 2021 har Halden historiske samlinger bidratt med innspill til Kulturrådets Unesco-rapport om immateriell kulturarv. Videre har vi gitt innspill til en utredning om taternes kulturminner som Holocaustsenteret utfører med finansiering fra Riksantikvaren. Våre fagfolk har bidratt med fagfellevurdering av en artikkel om taterne, og Østfoldmuseene samarbeider med Bohusläns museum om fremtidig forvaltning og utvikling av det godt besøkte nettstedet Reisendekartet.

Carmens nye klær

Utstillingen *Carmens nye klær* på Fredrikshald teater var et samarbeid med Opera Østfold og ble åpnet i juni i anledning Fredriksten Operafestival.

Keramikksummer på Rød

Sommeren 2021 lagde foreningen Haldenkeramikk en utstilling av keramikk produsert i Halden, i Rød Herregårds galleri. Østfoldmuseene - Halden historiske Samlinger supplerte utstillingen med porselen fra samlingene og porselen fra en privat eier i Sverige. De to utstillingene ble bundet sammen ved å produsere et omvisningstilbud som forklarte keramikken utvikling gjennom århundrene. Dette samarbeidet var et pionerarbeid for museet, som vi høstet mange nyttige erfaringer fra.

Pop-up i gågaten

I Moss arrangerte museet en Pop-up utstilling i lånt lokale i Gågaten i sommer. Her ble byens befolkning invitert inn med sine gjenstander for å lage en temporær utstilling, siden museet er under ombygging i forbindelse med ny basisutstilling. Tiltaket ble møtt med begeistring, og profilerte museet ovenfor nye besøksgrupper.

Krepsepest og biologisk mangfold

Ved Kanalmuseet har vi bistått Utmarksavdelingen med

Cafe UMaMI på Borgarsyssel Museum. Foto: Line Kjølberg.

Vinner av Barnas Museumsstafett. Foto: Aurora Olea Søbye.

Utstillingen bygger på Luca Bertis fotografiske reise i 2020. På sykkel og med sitt analoge Linhof-kamera, foretok Berti en etnografisk og kunstnerisk fotodokumentasjon av mennesker, arkitektur og kulturlandskap i Indre Østfold.

Pop-up utstilling i gågaten i Moss. Foto: Kjartan Abel Nilsen.

Glimt fra 2021

kulturhistorisk innhold i forbindelse med deres lansering av ny informasjonsfilm om krepsepest. I den forbindelse ble det planlagt filmansering i fløterhytta og på bryggekanalen, men dette ble dessverre avlyst pga. smittervern hensyn. Samarbeid om felles formidling videreføres til neste år. I november ble det arrangert fagdag/markering på Haldenvassdragets Kanalmuseum i anledning av at vår biolog over mange år går av med pensjon. Skogvern og pærekraftsperspektiv dominerte programmets faglige innhold.

Pepperkakeby

Fredrikstad museum arrangerte i 2021 Pepperkakebyen for tredje gang. Dette har blitt en tradisjon blant byens befolkning, og Pepperkakebyen er med på å synliggjøre museet for et større og bredere publikum. Gleden som vi ser fra bidragsyterne og publikum i denne førjulstiden er fantastisk. Dette er publikums egen utstilling. Både institusjoner og private er med på å bidra, og flere generasjoner er representert. Utenfor museet ble en gammel folkevogn fra 1974 pimpet opp av gode samarbeidspartnere i Gamlebyen. Bilen ble en superpopulær Instaspot, og førte til mer aktivitet ved inngangspartiet til museet.

Kulturnatt

Fredrikstad Museum deltok på Kulturnatt med foredrag om trolldomsprosesser.

Mangfold i Bar 1567

I Fredrikstad har vi arbeidet med 3 nye fortellinger i Bar 1567, som skal stå ferdig i 2022: «Henki Hauge Karlsen», «Grace Bullen» og «Bendik Riis». Museet arbeider med fortellingene i samarbeid med Netron, og med støtte fra Sparebankstiftelsen.

Spøkelsesjakt

I 2021 ble det tilrettelagt for besøk av et TV-team på Elingaard, og programmet ble sendt i november på Discovery/Tv-Norge under programtittelen «Spøkelsesjegerne» med blant annet Lilli Bendriss som en av programlederne. I ettertid ble det også laget et radioprogram fra NRK-Østfold om samme tema.

FRIVILLIGHET I ØSTFOLDMUSEENES FORMIDLING

Fredrikstad museum tilrettelegger for MindreAlvskomiteen som er en redaksjon bestående av frivillige hvor eksterne forfattere bidrar med artikler og foredrag. Ny utgave av MindreAlv ble lansert 19. i november 2021. Bokserien har i 39 år servert historier om Fredrikstad og byens innbyggere. Årets utgivelse byr på historier om byens skjenkested Bjørnen, søster Marcia og nonnene som drev byens sykehus, storkommunesammenslåingen i 1994, Orlogsverftet på Isegran og den omfattende tekstilindustrien i byen.

Ved Fredrikstad museum har den frivillige **Torsdagsgjengens** arbeid med Stangebyesamlingen resultert i en flott artikkel i MindreAlv om den flotte unike fotoskatten som de har gjort tilgjengelig for alle på Digitalt Museum. I tillegg bistår Fredrikstad museums venneforening ved ulike arrangementer, og i 2021 bekostet de premier til Pepperkakebyen.

«Inn på Tunet» er et tilrettelagt velferdstilbud på gårdsbruk. De bruker blant annet Elingaard for å tilby oppgaver som gir mestring, utvikling og trivsel. Detakerne bistår museet med viktig arbeid på arenaen 2-3 uker i løpet av året. I tillegg deltar frivillige under arrangementet Jul på Elingaard, og hagen nyter godt av samarbeidet med «Roselaget».

IOD-seilbåten «Huttetu» er et levende kulturminne i bruk, og dugnadsgjengen på Isegran gjør en viktig innsats.

En dedikert **dugnadsgruppe på Kystmuseet** møtes hver onsdag og ivaretar frukttrær, urtehage og lekeplass, samt generelt vedlikehold av utearealene. Fredrikstad Museum inviterte dugnadsgjengen fra Kystmuseet til en opplevelsedag på Elingaard. Østfoldmuseene samarbeider videre med frivillige og **Hvaler kulturvernforening** om arrangementene «bygdedagen» og «julemarkedet».

Borgarsyssel Museum samarbeider med flere lokale lag og foreninger. Disse bidrar med aktivitet i helger og ferier, samt at de stiller med vakter og annet arbeid på arrangementer. Borgarsyssel Museums venneforening har et **hagelaug** som møtes en gang i uken i sesong. Konseptet «**Fredagsmatine**» drives i stor grad av frivillig innsats, inkludert planlegging og booking. Museet har også en frivillig som legger ned et betydelig antall ukesverk i året i forefallende arbeid som renhold, rydding, tilrettelegging osv.

Museet i Moss har samarbeid hvor lokale aktører stiller opp ved **byvandring**, foredrag, osv. En frivillig legger ned store ressurser i arkivarbeid, se kapitlet Samlingsforvaltning.

Grunnet pandemisituasjonen og Folkenborg museums vanskelige økonomi har det vært liten aktivitet på arenaen. Museet samarbeidet imidlertid med **Eidsberg historielag** om noen foredrag og dugnad knyttet til skolehagen. **Foreldre og barn tilknyttet Mysen barneskole** har også bidratt til skjøtsel av skolehagen.

Grunnet covid og smittevern hensyn, ble det mindre samarbeid med **frivilligheten rundt Ørje Brug** knyttet til faste årlige arrangementer som Slusefestivalen, Sootspelet og Julemesse ved Haldenvassdragets kanalmuseum. Østfoldmuseene har likevel hatt samarbeid med Kanalselskapet, turistkontoret og lokale

Kakefest på Borgarsyssel Museum i forbindelse med museets hundreårsjubileum i 2021. Foto: Line Kjølberg

Vinneren av Hvaler & Fredrikstad Pepperkakeby. Foto: Aurora Olea Søbye

Istidskrepsen Ørjan møtte mange barn sommeren 2021. Foto: Desiree Nævdal

aktører om «publikumsslusing», de fleste lørdagene gjennom sommersesongen.

Halden historiske samlinger samarbeidet tett med frivillige i **Foreningen Haldenkeramikk** om felles sesongutstilling, omvisninger, markedsføring og skolebesøk. Tiltaket har gitt nye og viktige erfaringer rundt involvering av, og samarbeid med, lokale ildsjeler. I tillegg har frivillige bemannet og vist frem Rød Herregårds hovedhus under vårt årlige høstmarked. Halden har også samarbeidet med frivillige i Halden om LOS-jubileet og med **de lokale historielagene** om informasjonstavler som viser Haldens historie langs Tistaelva, samt fortsatt samarbeid med **Halden birøkterlag**.

IMMATERIELL KULTURARV

Under høstmarkedet på Rød ble kunsten å hekle demonstrert, og under åpningen av keramikktutstillingen fikk publikum se hvordan

man dreier keramikk. I desember fortalte Halden historiske Samlinger om norske juletradisjoner på et integreringstreff for høyt utdannede innvandrere.

Pandemien har gjort at mange av våre signaturarrangementer har blitt avlyst eller nedskalerte i 2021. Demonstrasjon og videreformidling av kunst- og håndverkstradisjoner, matkultur og fortellertradisjoner har derfor fått mindre plass i formidlingsarbeidet.

Driften av Fredrikshald teater sørger for opprettholdelsen av en svært levende og lang teatertradisjon i Halden. I 2021 måtte mange brukere av teateret avlyse eller utsette sine arrangementer på grunn av korona. Et TV-opptak av Blåseensemblet ble senere vist på «Hovedscenen» på NRK TV. Høsten tok bruken av teateret seg betraktelig opp, og totalt har det vært 78 aktivitet dager i teateret i 2021.

Glimt fra 2021

7 FELLESTJENESTER OG ADMINISTRASJON

Østfoldmuseene har utarbeidet en forretningsplan i den hensikt å sikre en bærekraftig museumsdrift innenfor de rammer som er gitt i museets strategiplan og gjeldende selskapsstruktur, med henblikk på organisering og avgiftsstruktur. Planen tar utgangspunkt i inntektssiden, uten å derved se bort ifra effekten av å samtidig søke kostnadsbesparende tiltak.

FORRETNINGSPLAN, MÅL OG TILTAK

Fokuset i forretningsplanen.

Fokuset er satt på de vesentligste inntektsområder - der det antas å være størst potensiale for økning i egeninntekter. Tradisjonelle inntektskilder som billettinntekter, salg fra museumsbutikker og kafeer, samt utleie av våre unike lokaler, klarer ikke alene å dekke gapet som oppstår mellom økte lønns- og varekostnader og ordinære tilskudd. Prosjektstøtte og midler fra privat og offentlig hold, anses å være den viktigste inntektskilde for å utvikle og realisere planene for de ulike arenaene, gjerne i samarbeid med andre kultur- og kunnskapsinstitusjoner. Samtidig er det viktig å styrke frivilligheten og skape et fruktbart engasjement blant brukerne av museet. Disse bidrar på ulikt

vis og gir et ekstra løft til arrangement og arenaer. Her nevnes spesielt dagnadsgruppen på Kystmuseet Hvaler, Eidsberg historielag på Folkenborg museum og eierstyret på Storedal kultursenter.

PROSJEKTMIDLER

Østfoldmuseene mottok til sammen kr 18,2 mill kr fra private givere i 2021 og 11,6 mill kr fra offentlig sektor, deriblant:

Prosjektmidler, offentlig (> 100 kkr):

Kulturdepartementet	Renovering, Nye Veveri Fellesmagasin	9 mill kr
	Kompensasjon korona	709 k kr
	Gaveforsterkningsmidler	751 k kr
Moss kommune	Ny basisutstilling Moss by- og ind.museum	250 k kr
Statsforvalteren	Hule eiketrær, Rød Herregård	150 k kr
Viken fylkeskommune	Tilgjengelighet friluftsområde, Storedal kultursenter	113 k kr

Prosjektmidler, private (> 100 kkr):

Inge Steenslands Stiftelse	Produksjon og drift Polar Bear-utstilling, Fredrikstad Museum	7,9 mill kr
Sparebank1Stiftelsen Halden	Etablering/tilbygg bymuseum i Fayegården, Halden	6 mill kr
	Innkjøp Cathrineholm-samlingen, Samlingsforvaltning	350 k kr
	Nytt lyd- og lysanlegg, Fredrikshalds Teater	105 k kr
Sparebankstiftelsen DNB	Ny basisutstilling Moss by- og ind.museum	1,7 mill kr
Moss Ættehistorielag	Mulighetsstudie Konventionsgården, Moss	400 k kr
	Ny basisutstilling Moss by- og ind.museum	300 k kr
Sparebank1stiftelsen Østfold Akershus	Ny basisutstilling Moss by- og ind.museum	300 k kr
Hans og Erling Grinis Stiftelse	Utstilling Folkenborg museum	200 k kr
Berg Sparebank	Nytt lyd- og lysanlegg, Fredrikshalds Teater	104 k kr

MUSEUMBUTIKKER OG KAFÉ-/KIOSKDRIFT

Østfoldmuseene har museumsbutikker ved ti av sine arenaer, samt kafé-/kioskdrift ved fire av disse. I tillegg er en nettbutikk i sitt 2. driftsår. Butikkene skal komplementere museumsbesøket, fortrinnsvis med varer som henger sammen med museets tema og utstillinger, og bidra til forlengelse av museumsopplevelsen ved at besøkende kan ta med minner (ting) og kunnskap (trykte varer) hjem. Nettbutikken supplerer de fysiske butikkene.

For 2021 opplevde vi god vekst, både knyttet til butikk og kafe/kiosk. Inntektene økte med 15 prosent og motiverer til videre utvikling av tilbudet. Butikkdriften styres av en egen butikkgruppe med representanter fra alle utsalgene og nettbutikk. Gruppen samarbeider om innkjøp av varer, og sørger for felles rutiner, systemer og profilering. I tillegg ble det i 2021 arbeidet videre med utvikling av egendesignede produkter med elementer fra deler av utstillingene og særpreg fra arenaene. Tre nye såper ble lansert; Folkenborgs «Bondeskrubb» og Moss sine «Glassfis» og «Ing. Stabells Sunnhedssebe». Såpeserien teller med dette ti flotte såper.

BESØKSTALL 2021

Besøkstallene for 2021 ved Østfoldmuseene ble overraskende gode med tanke på at dette var nok et år med covid-19 pandemi. Hele vårsesongen, inkludert alle våre påskearrangement, ble avlyst. Vi fikk heller ikke gjennomført signalarrangementer. Sist, men ikke minst måtte ny utstilling i Moss utsettes.

Selv om mye ble avlyst, kunne vi i motsetning til i 2020 gjennomføre noen flere mindre arrangementer. Dette bidro godt til besøkstallene utover i 2021. Sommerens mest besøkte utstilling, var «Keramikksummer» på Rød Herregård, hvor vi antar at tematikken traff publikummet godt samtidig om det var gratis inngang.

Barnas Museumsstafett ble gjennomført heldigitalt, noe som gjorde at man telte deltagerne på en annen måte enn tidligere år, bl.a. med bakgrunn i antall skannende QR-koder for hver stafett-oppgave som ble løst.

I en luke i pandemien fikk vi en brukbar «skuldersesong» på

Publikumsslusing. Foto: J. Fjeld

Glimt fra
2021

IS 70 år. Foto: J. Båtvik

høsten ved to av de store museene. Videre greide vi å gjennomføre våre tradisjonsrike og populære førjulsarrangementer med unntak av Julemesse på Haldenvassdragets Kanalmuseum. Årets Pepperkakeby hadde flere åpningsdager i 2021 enn i 2020, og utstillingen og museumsbutikken hadde godt besøk.

Pandemien har også i 2021 sendt mange mennesker ut på tur, og våre hageanlegg og friluftsområder har vært flittig brukt utenfor våre åpningstider. Slike museumsbesøk blir fanget opp av automatiske tellerne som vi har installert på strategiske punkter i våre anlegg.

Se tabell BESØKSTALL i VEDLEGG

Museumskort/årskort og samarbeid med MiA

Østfoldmuseene har i en årrekke operert med museumskort. Museumskortet gjør at man får adgang til alle arenaene våre i ordinær åpningstid for en gunstig penge. Dette har motivert publikum til å reise rundt i Østfold og oppleve vårt mangfoldige tilbud. Spesielt har dette bidratt til stor deltagelse i Barnas Museumsstafett, med oppgaver spredd rundt om i hele fylket. Nytt i 2021, er at man også fikk adgang til arenaene inn under Museene i Akershus (MiA) ved å vise museumskort ved inngangen. På samme måten, fikk beøkende med museumskort fra MiA adgang til arenaene i Østfoldmuseene. Dette tilbudet ble tatt godt imot, og det er et ønske fra både Østfoldmuseene og MiA å styrke samarbeidet videre for å gi besøkende flere gode museumsopplevelser i vår del av Viken.

Nytt i 2021 var også kortet Museumsvenn. Dette ga fri adgang til alle arenaene i Østfoldmuseene og MiA i ordinære åpningstid og ble delt ut til nære forbindelser, styremedlemmer, eierstiftelser, frivillige, foreninger m.m. Disse grupperingene virker som våre ambassadører og jobber for et stadig bedre og mer synlig museum på hvert sine vis. Tanken bak kortet er både å vise takknemlighet for innsatsen som legges ned, og samtidig gi disse

mulighet for en enda større innsikt i museumsarbeidet.

MARKEDSARBEIDET 2021

Markedsarbeidet har dette året vært konsentrert rundt aktiviteter, arrangementer og publikumstilbud i hovedsesong, høstferie og i førjulperioden. Årets utgave av Barnas Museumsstafett ble også markedsført i samarbeid med MiA der MiA hadde produsert noen videosnutter som det ble laget ulike Facebook-annonsekampanjer på i juni og juli.

(Se MARKEDSAKTIVITETER under VEDLEGG)

SPONSORER

I 2021 har det også vært jobbet med å skaffe sponsorer og samarbeidspartnere til museene. Særlig stor innsats ble lagt i å få sponsorer til den nye basisutstillingen som skal opp ved Moss by- og industrimuseum. Vi gjennomførte dette arbeidet etter samme tilnærming som med jubileumsutstillingen i Sarpsborg i 2020/21. Det ble utarbeidet et samarbeidspartnerprogram, markedet ble kartlagt og mulig aktuelle bedrifter i regionen kontaktet. De ulike bedriftene ble kontaktet gjennom oppringing, møter og utsendt materiale som flyers osv. Det var et tidkrevende arbeide, og vi har så langt reist 147.000 kr til utstillingen.

KOMPETANSEHEVENDE TILTAK

Det kreves stadig mer og oppdatert kunnskap om de ulike fagområdene Østfoldmuseene skal ivareta, både de museumsfaglige og de merkantile. Samtidig søker vi å finne gode arbeidsmåter og systemer for å optimalisere samhandling, noe vi opplever får større betydning ved matrisearbeid og sammensatte fagteam. For å kunne prioritere rett og sørge for at vi står rustet for fremtiden, styres midler til kompetansehevende tiltak fra sentralt hold. Midlene fordeles i forhold til lovpålagte kurs, sertifikater o.l. og de behov Østfoldmuseene ellers har. Deltagelse på kurs, seminarer o.l. uten kostnad, er også en del av den sentraliserte styringen

for igjen å prioritere og ha oversikt over hvilken kompetanse vi besitter.

For 2021 har mange av tiltakene bestått av webinarer grunnet koronarestriksjoner knyttet til fysiske samlinger. Dette har vist seg å være en effektiv måte å få innføring og oppdateringer på. Det har gjort at langt flere har fått mulighet til å delta, gjennom at webinarne ikke krever reisetid og ofte er korte og uten kostnad.

MUSE-programmene har vært viktige for Østfoldmuseene, og i 2021 deltok to ansatte på kurset MUSE621. Videre ble prosjektledelse utpekt som et satsningsområde i 2021. En plan for kompetanseheving innen prosjektledelse de neste årene er vedtatt, med moduler som gjennomføres i grupper på 2-3 blant de ansatte.

(Se KOMPETANSEHEVENDE TILTAK under VEDLEGG)

ØSTFOLDMUSEENES HMS-ARBEID

Østfoldmuseenes Arbeidsmiljøutvalg (AMU) har i 2021 avholdt fire møter; 2.2., 17.3., 15.9. og 8.12. AMU har behandlet 34 saker (egen årsrapport er utarbeidet). Østfoldmuseenes arbeidsmiljøutvalg består av tre stemmeberettigede representanter fra hver av partene. Arbeidstakersiden ved hovedverneombud Siw Hege Nordgård har vært utvalgets leder dette året. Sammensetningen i AMU i 2020 har vært som følger:

Fra arbeidsgiversiden: Torunn Gudesen, Gaute Jacobsen og Hege Hauge Tofte. Vararepresentant (m/møterett) har vært Siri Eriksen Gjems.

Fra arbeidstakersiden: Siw Hege Nordgård, Aurora Olea Søybye og Morten Aabø. Vararepresentant (m/møterett) har vært Hege Steen Langvik.

Øvrige representanter: Christin Marie Gulaker (AVONOVA, tidligere Stamina helse)

Bedriftshelsetjeneste

Østfoldmuseene har bedriftshelsetjenesteavtale med AVONOVA. Bistand fra bedriftshelsetjenesten benyttes i henhold til avtalt aktivitetsplan. Bedriftshelsetjenesten deltar i AMU. Egen årsrapport fra bedriftshelsetjenesten er utarbeidet.

Likestilling

Per 31.12.21 var det ansatt i faste stillinger 19 menn (17,5 årsverk) og 39 kvinner (31,9 årsverk), totalt 58 i faste stillinger (49,4 årsverk). Det har vært tilknyttet 2 lærlinger i tømrefag gjennom året tilsvarende 2 årsverk, begge menn, hvorav den ene ble fast ansatt etter endt læretid. I tillegg i midlertidige stillinger 18 menn (2,1 årsverk) og 18 kvinner (1,9 årsverk), totalt 36 i midlertidige stillinger (4,0 årsverk). Av dette er de fleste sesongansatte som museumsverter ved avdelingene. Østfoldmuseene har et bevisst forhold til likestillingsarbeidet. Styret består av 4 menn og 4 kvinner. Styret har en sammensetning som oppfyller likestillingslovens krav. Østfoldmuseene har en overvekt av kvinnelig ansatte.

Diskriminering

Østfoldmuseene har en uttalt politikk om å øke mangfold og ikke forskjellsbehandle usaklig eller diskriminere.

IT og SYSTEMER

Østfoldmuseene er medeier i KulturIT og inngår med dette i et fellesskap med flere museer om en funksjonell og hensiktsmessig drift av IT-systemer og løsninger rettet mot kultursektoren og museenes behov. Østfoldmuseene var tidligere også medeier av MuseumsIT. MuseumsIT ble slått sammen med KulturIT gjennom en mor-datterfusjon i 2021, og Østfoldmuseenes aksjer i MuseumsIT ble skutt inn i KulturIT. Nye KulturIT skal bidra til et styrket samarbeid innenfor museums- og kultursektoren bl.a. i retning av «St.meld. 23 (2020-2021) *Musea i samfunnet – tillit, ting og tid*». Samtidig skal det sikre trygghet både for museene/aksjonærene og bevilgende myndigheter.

Østfoldmuseene sitter i flere av KulturITs arbeidsgrupper for utvikling av plattformene og tar aktivt del i ulike brukergrupper for drift og IT-løsninger. Dette utgjør et viktig nettverk for Østfoldmuseene og gir verdifull kompetanse og løft for å møte digitaliseringskrav og behov i samfunnet.

SAMARBEIDSPARTNERE

Østfoldmuseene gikk i 2021 inn som medeier i Borgleden pilgrimssenter og direktør sitter i styret. Halden kommune har invitert med Østfoldmuseene inn i en arbeidsgruppe som har fulgt utgravningene på **Gjellestad tett**. Arbeidsgruppen jobber for å utrede hvordan Gjellestad best kan formidles i fremtiden, og som attraksjon bidra til verdiskaping

Dugnad på Kongsten Fort. Foto: Christine Lande

XXXXX
Foto: XXXX

lokalt og regionalt. Direktør representerer museet i arbeidsgruppa, og drar veksler på fagkompetanse i organisasjonen etter behov.

MuseumsIT og KulturIT ble fusjonert i 2021, og Østfoldmuseenes eierskap i selskapet MuseumsIT og KulturIT videreføres i nytt selskap KulturIT. Direktør sitter i styret og direktør for samlingsforvaltning sitter som vara til styret. Stabsdirektør satt som styreleder i MuseumsIT frem til fusjonen høsten 2021.

I mars 2019 ble det gjort felles styrevedtak i **Buskerudmuseet, Norsk Bergverksmuseum, Østfoldmuseene og MiA – Museene i Akershus**. Styrene og ledelsen i de fire museene ønsket å stå sammen for å fremme museumspolitikken regionalt. Museene ville adressere flere relevante virksomhetsområder med relevans for vårt samfunnsansvar i den medvirkningsprosessen som den nye Viken fylkeskommunen inviterte til. Vi ønsket å dra nytte av det styrkede felles fagbyråkratiet og ny politisk ledelse, i den hensikt å søke støtte og forankring for å utvikle museene regionalt.

Museenes forsøk på å finne sammen i utviklingsarbeidet i Viken har gitt mest konkrete resultater mellom ØM og MiA. De to museene er fysiske naboer, hadde mye til felles rent strukturelt fra tidligere, kjente hverandre litt bedre før styrevedtaket, og har ikke gjennomgått endringer i ledelsen i tidsrommet etterpå. Videre har pandemien de siste to årene gjort det vanskelig å iverksette nye samarbeidstiltak. Det har vært enklere å jobbe videre med planlagte prosjekter som gjerne kunne bli utviklet og videreført digitalt. MiA og ØM har per i dag felles årskort, felles aktivitetsrekke for barn i sommersesongen, felles prosjekt gjennom samarbeid i KulturIT (VirtueltMuseum) og Digitaliseringsfabrikken, samt samarbeid om utvikling av bygningsvernsenteret ved Follo museum. Det foreligger planer

for større samarbeid om utbygging av magasiner og logistikk knyttet til arbeid med samlinger. Flere nye forskningsprosjekter ligger i startgropa og har fått støtte fra Norsk kulturråd.

Museene trenger en fylkeskommune som er aktiv og bevisst eier, tilstedeværende og lyttende bevilgende myndighet og løsningsorientert forvaltningsinstans. Østfoldmuseene har opplevd å ha betydelig tettere kontakt og oppfølging både administrativt og politisk med **Viken fylkeskommune**. Vi opplever en tett dialog bygget på faglig utveksling og tillit, og har store forventninger til det videre samarbeidet.

Viken fylkeskommune har gjennom sitt planarbeid på de tre definerte programområdene (Regional plan for kompetanse og verdiskaping, Regional plan for areal og mobilitet og Regional plan for økt livskvalitet, deltakelse og likeverd) vist at de ønsker å være en tydelig ressurs og premisseleverandør for samfunnsutviklingen i vår region. Vi ser mange sammenfall mellom Viken fylkeskommunes visjoner og planer og museets utøvelse av sitt samfunnsansvar, og vi har klare forventninger til at den videre prosessen vil kunne gi vårt arbeid en tydelig regional politisk forankring.

Østfoldmuseene har spilt inn til høringen knyttet til planprogrammet og har forventninger om å kunne få bidra i det videre arbeidet med implementering av regionale planer for utvikling, og derigjennom etablere oss som tydelig bidragsyter til stedsutvikling og lokal forankring av de overordnede planene.

Jubileumsutstillingen «Sarpe Diem – 100 år med museum og folk», i Olavs hall på Borgarsyssel Museum.
Foto: Hedvig Kolboholen

Glimt fra 2021

Fra venstre: Jasmin Ali, et levende museumsobjekt. Fra åpningen av SARPE DIEM på Borgarsyssel Museum.
Foto: Aurora Olea Søbye.

I midten: Ruben Wang Gulbrandsen var ansatt som prosjektmedarbeider for tilbakeføring av 1700-talls kjøkkenet i Snekkens. Foto: Aurora Olea Søbye.

Den magiske følelsen av å kjenne vinden bruse gjennom håret fra det 30 meter høye tårnet på Borgarsyssel Museum.
Foto: Andrea Kristiansen.

8 ORGANISASJONEN

STIFTELSEN ØSTFOLDMUSEENE

Stiftelsen Østfoldmuseene ble stiftet 8. desember 2009 med etableringsstart 1. januar 2010. Stiftelsen er stiftet av: Østfold fylkeskommune (Nå Viken fylkeskommune), Moss kommune Stiftelsen, Fredrikstad museum, Stiftelsen Halden historiske Samlinger, Stiftelsen Borgarsyssel Museum, Stiftelsen Folkenborg museum, Stiftelsen Haldenvassdragets Kanalmuseum og Hvaler kulturvernforening.

Østfoldmuseene driver Borgarsyssel Museum, Folkenborg museum, Fredrikstad museum, Moss by- og industrimuseum, Halden historiske Samlinger, Haldenvassdragets Kanalmuseum, Kystmuseet Hvaler og Østfold fylkes billedarkiv. Storedal Kultursenter ble innlemmet i organisasjonen den 1.1.2011, og utgikk 31.12.2021.

STYRET I STIFTELSEN ØSTFOLDMUSEENE

Styret er stiftelsens øverste organ. Styremedlemmer 2021 har vært:

1. Wenche Olsen, styreleder (vara, Sissel Utne)
2. Gunnel Edfeldt, nestleder (vara Gunn Karin Karlsen/ Michael Rummelhoff)
3. Hanne Rigmor Egenæss Wiig, styremedlem (vara Inger Jaavall)
4. Asbjørn Brandsrud, styremedlem (vara Bjørn Jansen)
5. Jonas Quale, styremedlem (vara Sigmund Karlsen)
6. Rolf Utgård, styremedlem (vara Kristine Lind Andreassen)
7. Morten Bjercknes, ansattes representant (vara Morten Aabø)
8. Hege Steen Langvik, ansattes representant (vara Juliane Derry)

I ekstraordinært møte i Eierforum 14.12.2021 ble styret gjenvalgt for perioden 2022/2023, med en endring. Ny vara for Wenche Olsen er Reidar Magnus Stang.

Forvaltningen av stiftelsen hører under styret. Styret har sørget for at stiftelsens formål er ivaretatt. Styret har vedtatt årlig budsjett for den samlede virksomheten og påsett at regnskap og formuesforvaltning er ivaretatt på en betryggende

måte. Styret har fulgt opp budsjettet, herunder kontrollert stiftelsens likviditet, finansieringsforhold, investeringer og særlige risikoer. Styret har gjennomgått virksomhetens perioderegnskaper i løpet av regnskapsåret og vurdert avvik fra budsjettet samt vurdert behovet for budsjettkorreksjoner/ korrektive tiltak. Styret har godkjent årsberetning og regnskap. Styret har et gitt administrasjonen i oppdrag å utarbeide et langtidsbudsjett samt å foreslå omstillingstiltak i den hensikt å skaffe virksomheten frie midler og handlingsrom for fremtidig utvikling.

Styrets arbeid

Styret har avholdt fem styremøter og behandlet 24 saker, samt fått seg forelagt en rekke saker til orientering. I tillegg til ovennevnte faste oppgaver har styrets arbeid i 2021 vært konsentrert om kutt i kommunale driftsmidler i Moss kommune og Indre Østfold kommune, museets oppfølging av større arena- og stedsutviklingsprosjekter, samt museets evne til å tiltrekke seg prosjektmidler til utvikling. Videre har styret fulgt nøye med på følgene for driften og de ansatte knyttet til den pågående pandemien.

EIERFORUM

Det er etablert et Eierforum for stiftelsen Østfoldmuseene. Eierforum er et kontaktorgan for stifterne. Det består av to representanter fra hver av stifterne, til sammen 18 medlemmer. Ved siden av å uttale seg til budsjett og handlingsplaner er Eierforum styrets valgkomite. De fastsetter styrets godtgjørelse og velger revisor.

Eierforums representanter

Borgarsyssel Museum:	Carl Einar Kure, Thomas Winther
Halden historiske Samlinger:	Magne Rannestad, Petter Anker-Rasch
Haldenvassdragets Kanalmuseum:	Reni Braarud, Amund Rakkestad
Folkenborg museum:	Ingar Diskerud, Einar Antonsen
Fredrikstad museum:	Elin Tvete, Thomas Bæk Jahreie
Hvaler Kulturvernforening:	Paul Henriksen, Gunn Hedberg
Moss kommune:	Hanne Tollerud, Tomas Colin Archer
Viken fylkeskommune:	Cecilie Agnalt, Monica Carmen Gåsvatn
Storedal Kultursenter:	Elise Bjørnebeeg-Waagen, Ingebjørg Guslund

Valgkomiteen består av Reni Braarud, Hanne Tollerud og Thomas Bæk Jahreie. Thomas Bæk Jahreie leder Eierforum

ØSTFOLDMUSEENES ADMINISTRASJON

Endringer i 2021 og følger fra 2022

I 2021 fikk Borgarsyssel ny avdelingsdirektør, Marianne Løken. Haldenvassdragets kanalmuseum ble forsøkt tettere integrert i ledergruppa ved at avdelingsdirektør Lillian Nyborg overtok ledelsen. Tiltaket skjedde parallelt med rekruttering av ny biolog og egen arenakoordinator på Kanalmuseet. Avtalen med Storedal kultursenter ble avvirket i tett samforståelse med tilskuddsytere og eier. En egen ny samlingsforvaltningsavdeling for Østfoldmuseene ble prosjektert og settes i drift fra 2022.

Ledergruppa

Direktørens ledergruppe har i 2021 bestått av 4 avdelingsdirektører, Direktør for samlingsforvaltning og Stabsdirektør. Borgarsyssel Museum ble ledet av Marianne Løken. Folkenborg museum og Moss by- og industrimuseum ble ledet av Bård Alsvik. Fredrikstad museum og Kystmuseet Hvaler ble ledet av Gaute Jacobsen. Halden historiske Samlinger ble ledet av Lillian Nyborg, og mot slutten av året fikk hun også ansvar for Haldenvassdragets Kanalmuseum. Avd. for samlingsforvaltning, dvs. fellesmagasinene Trollull og Nye Veveri, Østfold fylkes billedarkiv og Museumstjenesten ble ledet av Siri Eriksen Gjems. Torunn Gudesen har vært stabsdirektør med ansvar for fellestjenestene i administrasjonen, drift og bygningsvern. Direktør har hatt direkte overordnet ansvar for Storedal kultursenter, i tett samarbeid med administrasjonen. Forvaltningsavtalen med

Storedal kultursenter ble sagt opp med ett års oppsigelse 31.12.2020, og har gått ut av Østfoldmuseenes portofølge fra 31.12. 2021.

I 2021 fordelte Østfoldmuseene overordnet fagansvar i ledergruppa. Marianne Løken ble rekruttert inn som direktør for Forskning (FoU), Gaute Jacobsen fikk ansvar for internasjonale og nasjonale nettverk, Bård Alsvik fikk ansvar for formidling og kommunikasjon. Det er utarbeidet mandater for ledergruppa som i 2021 har hatt møter hver mandag. Det legges fortløpende ut referat fra møtene på fellesområdet slik at det er mulig for de ansatte å følge med på ledergruppas arbeid og prioriteringer.

Allmøte

Det ble ikke mulig å avholde fysiske allmøter for Østfoldmuseenes ansatte i 2021 av hensyn til smittevernet under koronapandemien. Det ble imidlertid arrangert månedlige digitale informasjonsmøter for alle ansatte. Erfaringene fra de digitale møtene er at dette egner seg til å få ut felles informasjon, og at det i seg selv kan styrke kommunikasjonsarbeidet i organisasjonen. Vi savner likevel å kunne møtes og utveksle fag og erfaringer, og fysiske møter vil i større grad sikre involveringen fra de ansatte. Allmøter og fysiske møter er svært viktige i en organisasjon som jobber så desentralisert som Østfoldmuseene, og vi håper å kunne gjenoppta gode tradisjoner for slike møter med det første. Det ble ingen felles reiser eller studieturer i 2021.

ARENA- OG STEDSUTVIKLING

Østfoldmuseene jobber med stedsutvikling gjennom mangfold, medvirkning og bærekraftig utvikling:

HALDEN HISTORISKE SAMLINGER

Nytt museumsbygg, **Fayegården**, i Halden sentrum vil trolig disponeres av museet fra årsskiftet 2022/23. Prosjektering av utstillinger og publikumsarealer, samt arbeid med finansiering av innholdet i bygget, starter opp fra januar 2022. Byggets inndeling og bruk legges til rette for en dynamisk basisutstilling, og skal suppleres med temporære utstillinger, foredrag og debatter. Fayegårdens beliggenhet i sentrum letter samarbeid med ulike publikumsgrupper lokalt, og museet vil bli et utvidet klasserom for skolene i Halden. En egen museumslab vil være sentral for vår videre utvikling av metodikk for medvirkning, og et tilbygg skal åpne museet mot parken, gi åpne fellesarealer og senke terskelen for deltakelse.

Offentlige og private givere har bevilget midler til «Lyd og lys i **Fredrikshalds Teater**». Moderne scenelys, økt brannsikkerhet, minsket strømforbruk, samt mindre slitasje ved inn- og uttrigg av lydanlegg på kulturminnet vil kunne gjøre teateret mer attraktivt og tilgjengelig for leietakerne. Kulissemagasinet tilrettelegges også som øving-slokale for teatergrupper for å skåne teateret, men øke tallet på forestillinger.

«**Rød Herregård** – utvikling av et sentralt kulturminne i Haldenvassdragets utløp.» er et prosjekt hvor vi går i dybden på herregårdens historie. Arbeidet med kildene har så langt resultert i ny kunnskap om hagen, samt foredraget «Mette Meng og

hennes menn. Blant adel og borgere i 1600-tallets Halden», og beredt grunnen for forskningsprosjektet «Flyt» (se kapittel om forskning). «Kjøkkenveien» er en langsiktig formidlingssatsning hvor vi ønsker å se på dagliglivet og tjenestefolkets liv på Rød herregård og åpne nye deler av anlegget for publikum. Nedre del av landskapsparken skal utvikles og tas i bruk som et trivelig oppholdsareal med treningsapparater, komposteringsplass og læringsarena. Paviljongen fra 1756 skal restaureres og dammer og tørrmurer settes i stand. Statsforvalteren i Viken bevilget i 2021 midler til skjøtsel av eiketrærne, og en langsiktig skjøtelsesplan hagen er utarbeidet.

Videreutvikling av Fredrikshald teater, utvikling av Rød herregård og sterkere tilstedeværelse i byen med Fayegården gjør museet til en viktig aktør og medspiller til byutvikling i Halden.

HALDENVASSDRAGETS KANALMUSEUM

Fløtningens Fartøy er et utviklingsprosjekt som skal legge til rette for realisering av utstillingen Fløtningens Fartøy. Vi ønsker at besøkende på Ørje Brug skal ta del i historien gjennom en ny fartøyutstilling og en helhetlig tilrettelegging av området som fremhever det unike kulturmiljøet. Fløtningens Fartøy er et bredt samarbeid mellom Viken fylkeskommune, Norsk forening for Fartøyvern, Marker kommune, Haldenkanalen Regionalpark, Stiftelsen D/S Engebret Soot, Stiftelsen Ørje Brug og Oslo Maritime Stiftelse. Forprosjektet ble avsluttet desember 2021.

Den natur- og kulturhistoriske utstillingen ble i 2021 fornyet med egen avdeling med de 7 artene av mårður som lever i vårt distrikt. Sportegnmonteren ble utvidet med en utstoppet svart-spett, slik at monterer nå har alle de vanligste hakkespettene i tillegg til en rekke andre arter. Arbeidet med nye informasjonsplakater/ark i den økologiske delen av utstillingen ble påbegynt. Sportegnmonteren og deler av informasjonsplakatene over vannrenna er fornyet, og arbeidet fortsetter i 2022. Haldenvassdragets Kanalmuseum tilbyr en Natursti rundt Ørjefortene som nå er tilrettelagt på KulturPunkt. Dette gir publikum et alternativt tilbud i området, også når museet er stengt.

Haldenvassdragets biologiske mangfold og rike kulturhistorie kan i mye større grad bli en motor i utviklingen av stedet rundt Ørje Brug, og Østfoldmuseene ønsker å være en foretrukket samarbeidspartner og pådriver.

MOSS BY- OG INDUSTRIMUSEUM

Første del av utstillingen «**De som var – vi som er. Historien om Moss fra 1720 til i dag**» som omhandler Moss og Rygges historie fra 1720 til 1930 åpner sommeren 2022. Den nyere historien til storkommunen blir behandlet i del to som åpner høsten 2023. Viktige tematiske føringer for utstillingen er industrihistorie, bymiljø og kulturlandskap. Moss har alltid vært flerkulturell, og kommunen hadde ikke vært det den er i dag uten impulser utenfra, samtidig har Moss påvirket verden der ute. Arbeid, industri og modernisering vil være gjennomgående temaer sett i lys av fasene i «Den industrielle revolusjon».

«**Med løs jakke**»; er en ny formidlingssatsing i samarbeid med det lokale kulturhuset House of Foundation med en kort byvandring utendørs kombinert med samtale eller foredrag innendørs på House of Foundation. Arrangementserien tar for seg ulike kapitler i byens historie, og er ment å bygge opp under den kommende basisutstillingen i Moss. Første arrangement var viet temaet spritbyen Moss, andre arrangement handlet om ølbyen Moss. Historien formidles gjennom en blanding av egne formidlere og eksterne gjester.

Mulighetsstudie som forventes levert i 2022 undersøker mulighetene rundt museumsvirksomhet i tilknytning til **Konvensjongården og Verket** ved Mossefossen, gjerne i et samarbeid med flere aktører.

I Moss ønsker museet å bidra til aktiviteter i dette byrommet som utvikles rundt fossen, berike museets virksomhet i Moss og skape merverdi for alle dem som flytter inn i den nye bydelen som vokser frem.

FOLKENBORG

Som et ledd i visjonen om å skape et grønt museum inspirert av **Det Grønne Museum** (Madens hus) i Danmark, inngikk Folkenborg en intensjonsavtale med Disgusting Food Museum (DFM) i Malmö i Sverige. Gjennom nye og videreførte midler fra Hans og Erling Grinis stiftelse hadde vi gode utsikter til å opprette en egen avdeling av DFM som de første i Norge, men grunnet vanskelig økonomi måtte museet si fra seg intensjonsavtalen. ØMs bidrag inn mot forskningsprosjektet FoodLessons (Oslo Met, SIFO), som i utgangspunktet skulle knyttes til den nå skrinlagte basisutstillingen på Folkenborg, ble ved årsslutt overført til Borgarsyssel, der det skal knyttes til matrelaterte aktiviteter (Kafe, Snekkenes m.m.). Et forslag til utvidelse av det matrelaterte undervisningskonseptet Til Bords gjennom Indre Østfold kommunes DKS-satsing er innsendt kommunen.

Østfoldmuseene er med et noe utøkt kommunalt driftstilskudd i stand til å sikre samlinger og anlegg. Det er ingen

ressurser til utadrettet virksomhet, men museet er i tett dialog med kommunen og lokale frivillige for å forankre utviklingsstrategier. Vi mener at Folkenborg på noe lengre sikt kan bli et levende museum for den nye storkommunen med relevans for kommende generasjoner.

BORGARSYSSEL MUSEUM

Borgarsyssel Museum rundet 100 år i 2021, og jubileets profil hadde til hensikt å styrke museets rolle i byen og etablere Borgarsyssel som en møteplass for alle. Med jubileumsutstillingen «Sarpe Diem – hundre år med museum og folk», en ny utstilling i deler av Snekkenes, produksjon av ny guide til friluftsmuseet, kveldsarrangementer og kakefest ble jubileet tydelig markert.

Sanselige Snekkenes er et formidling- og utviklingsprosjekt hvor vi tilbakefører bygningens planløsning og utvikler en 1700-tallutstilling som appellerer til sansene. Et nyoppusset kjøkken og kontor åpnet for publikum sommeren 2021 og videreutvikling av konsept og innhold fortsetter i 2022.

UMaMI – popup-cafe med vekt på flerkulturelle kulinariske

Innpakking og sikring av arbeiderbrakka St. Olavs Vold på Borgarsyssel Museum.

møteplasser er et samarbeid med Sarpsborg frivillighets-sentral, støttet av Viken fylkeskommune. Borgarsyssel Museum etablerte kafe UMaMI i 2021 – en internasjonal pop-up restaurant med smaker fra alle verdenshjørner. Restauranten gjenspeiler mattradisjoner og råvarer fra ulike deler av verden – og drives av ulike personer fra gang til gang.

Høsten 2021 ble arbeiderbrakka **St Olavs Vold** fra 1840-tallet, bygget inn for sikring og videre rehabilitering. Fasaden vil vi ta i bruk til formidling gjennom ulike medvirkningsprosjekter med byens innbyggere. Med støtte fra Norges museumsforbund har museet inngått et samarbeid med Ungdommens Kulturhus i Sarpsborg kommune om et pilotprosjekt hvor ungdom skal bidra til å produsere en film – et medvirkningsprosjekt som handler om ungdommens forhold til byen, deres framtidsdrømmer og tanker om hva som skal til for at byen, bydelen og museet skal være et godt sted å være, formidlet gjennom bruk av ulike kreative virkemidler og uttrykk. Produksjonen vises på fasaden høsten 2022.

Borgarsyssel Museum samarbeider med Borgleden pilegrimssenter og er representert i arbeidsgruppen som jobber med aktivitetstilbudet. Pilotprosjektet Pil og Grim er et aktivitetstilbud med historieformidling tilrettelagt for barn og familier.

I Sarpsborg ønsker vi at Borgarsyssel Museum gjennom sine prosjekter skal være en foretrukket samarbeidspartner i stedsutviklingen, og vi ønsker å åpne arenaen for menneskene som bor i området slik at de kan diskutere fremtiden.

FREDRIKSTAD MUSEUM

Utstillingen **«Polar Bear – krigsårene 1940-45»** er et omfattende prosjekt med et budsjett på 19 millioner. Museets utstillingslokaler i Tøihuset i Gamlebyen vil med dette utvides med ca. 500 m². Hovedmålet er å fortelle historien om krigsårene 1940-45 i Østfold og Fredrikstad. Landet ble angrepet, okkupert og motstandskampen vokste fram. Antisabotasjeaksjonen i Østfold «Polar Bear East VI» ble gjennomført våren 1945 av norske motstandsfolk, og var en landets største aksjoner under krigen. Utstillingen vil satse på både analog og digital formidling som skal gi en «wow-opplevelse» og appellere til ungdom. Det utvikles et eget spill, «Agent Askeladden», for barn mellom 11-15 år. Spillet er en pilot som vi senere vil videreutvikle til bruk på andre museer i Østfoldmuseene.

Fredrikstad kommune har i sitt budsjett og handlingsplan for 2021-23 vedtatt at «Arbeidet med å utvikle **Aktivitetsbyen Gamle Fredrikstad** videreføres. Det nedsettes et partssammensatt utvalg bestående av næringsaktører, lokalsamfunn, andre interessenter og representanter fra kommunen fra både politisk og administrativt nivå. Fokus skal blant annet være arealbruk og skjøtsel rundt Kongsten fort. Hensikten er å få til økt sambruk og synliggjøre et viktig kulturminne.» Østfoldmuseene er invitert med i arbeidsgruppen som startet sitt arbeid i 2021 og skal fullføre sin utredning 2022. Det blir spennende å bidra i den videre utredningen og se på mulige løsninger for Kongsten Fort og området rundt.

Til sesong 2021 åpnet utstillingen «Huitfeldt – Minner fra et familiedynasti under eneveldet» på **Elingaard herregård**. Denne utstillingen baserer seg på en gave fra Carl Huitfeldt og Anders Huitfeldt-Kaas som består av originale portretter, miniatyrportretter, signetringer, brev, kniplinger, bibler og stoler fra 1600-tallet til 1800-tallet. Det ble laget en katalog om samlingen til utstillingen. Med denne utstillingen er den historiske delen av Elingaard styrket og gir en bedre ramme

for omvisninger og opplevelse av Elingaard som en herregård.

På Elingaard er det også iverksatt et utviklingsprosjekt som har som mål å tilrettelegge for at den museale virksomheten med omvisninger kan skje uten å forstyrre for utleievirksomheten. En hovedutfordring i dette arbeidet er mangel på automatisk brannslukningsanlegg. Elingaard er et unikt nasjonalt kulturminne fredet allerede i 1923. Flere søknader er sendt til Fredrikstad kommune, om finansiering av et Inergen-brannslukningsanlegg, uten å ha fått gjennomslag, men dette er en prioritert oppgave for Østfoldmuseene i 2022.

Østfoldmuseene vil med dette markere seg som en medutvikler i Gamlebyen og vise at vi bereder grunnen for konseptuell utvikling av Elingaard som en viktig ressurs for Fredrikstad.

KYSTMUSEET HVALER

I 2021 har museet jobbet mye med **frivilligheten** på kystmuseet. Takket være den store innsatsen til 14 frivillige holdes anlegget godt i hevd. Målet har vært å gi de frivillige gode økonomiske rammer og oppgaver til å utføre nødvendig vedlikehold av bygninger og kulturlandskap. To prosjekter er i oppstartsfasen. Det ene er å bygge et **vernebygg** over to av båtene plassert på museet. Dette ønskes for bedre å sikre vernet og formidlingen av båter som er brukt langs kysten av Hvaler. Det andre prosjektet er å anlegge en **gangtrasé fra kystmuseet** ned til havna hvor Kulturvernforeningen holder til med utendørsteateret Brottet, steinhoggeranlegget og bryggene. Byggetillatelsen for vernebygget til båtene er ikke innvilget og museet håper dette vil bli ordnet i 2022.

Østfoldmuseene ønsker å være en samlende arena for frivilligheten på Hvaler.

PUBLIKASJONER

Fagfelleverderte artikler

Halvorsen, J.E. (2021). «Aksjon og solidaritet i det førindustrielle Norge. Streiken blant plankekjørerne på Skedsmo i 1795 og kampen mot Christiania Tømmerdirection». I: *Arbeiderhistorie. Årbok for Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek 2021*. Universitetsforlaget, s. 30-46. <https://doi.org/10.18261/issn.2387-5879-2021-01-03>

Nilsen, T., et al. (2021). «Et kritisk og konstruktivt blikk på naturfaget i norsk skole». I: *Med blikket mot naturfag*. Nye analyser av Timss-data og trender 2015-2021. Universitetsforlaget, s. 207-260. <https://doi.org/10.18261/9788215045108-2021-09>

Spikkeland, I. og Nilssen JP (2021). «Alien amphipods (Arthropoda; Crustacea) in the Tista Estuary, Halden, southeastern Norway». I: *Fauna Norvegica 41*, s. 34-40. <https://doi.org/10.5324/fn.v41i0.3957>

Ikke-fagfelleverderte artikler/populærvitenskapelige artikler og konferansebidrag

Andersen, A. og Spikkeland, I. (2021). «Fremmedartene *Crangonyx pseudogracilis* og amerikablæresnegl sprer seg på Østlandet - nye funn i Glommas nedbørfelt». I: *Fauna 74 (3-4)*, s. 122-132.

Andersson, B. (2021). «Johanne Sophie (Janke) Wiel-Hansen Idrottare, fäktare, pionjär». I: *Svenskt kvinnobiografiskt lexikon*.

Ekman, M. (2021). «Museumspublikasjonen: stein i felles kunnskapsbyggverk». *Museumsnytt*

Ekman, M. (2021). «Anegalleriet – noen samlingshistoriske betraktninger». I: *Huitfeldt. Minner fra et familiedynasti under eneveldet*, red. Mattias Ekman. Elingaard: Østfoldmuseene, s. 15-23.

Ekman, M. (2021) «Funn av ukjent håndskrift fra kansler Bjelke

og Elingaard». *DigitaltMuseum*, <https://digitaltmuseum.org/0211810758644/funn-av-ukjent-handskrift-fra-kansler-bjelke-og-elingaard>

Ekman, M. (2021). «Riksarkivarens og konsulens samlinger» I: *Huitfeldt. Minner fra et familiedynasti under eneveldet*, red. Mattias Ekman. Elingaard: Østfoldmuseene, s. 13-14, 22.

Gjendem, C. (2021). «"Lys, luft og grønt" Om funkishager i Fjordveien Moss». *Digitalt Museum*. URL: <https://digitaltmuseum.no/0211810486476/lys-luft-og-gront-om-funkishager-i-fjordveien-moss>

Grinland, K. (2021). «Carl Sandels. En allsidig fotograf i Nygaardsgaten.» I: *Mindre Alv, Årbok XIV Fredrikstad Museum 2021*, s. 104-119.

Halvorsen, J.E. (2021). «Kongressen i USA har blitt angrepet mange ganger. Verst gikk det da britene kom til byen». I: *Aftenposten Historie*, nettutgave. URL: <https://www.aftenposten.no/historie/i/pAngQV/kongressen-i-usa-har-blitt-angrepet-mange-ganger-verst-gikk-det-da-br>

Halvorsen, J.E. (2021). «Ordren var klar: Alt skulle brennes». *Aftenposten Historie*, papirutg.

Halvorsen, J.E. (2021). «100 år og like sprek! - Borgarsyssel Museum 100 år». Artikkelserie (14 artikler) i *Sarpsborg Arbeiderblad* ifm. Borgarsyssel Museums 100-års jubileum.

Krogstad, H.S (2021). «Vakre tekstiler fra Trøgstad Bygdemuseum». *Digitalt Museum*. URL: <https://digitaltmuseum.no/0211810465712/vakre-tekstiler-fra-trogstad-bygdemuseum>

Lindemark, H.B. (2021). «Ferjestan fra Sollisundet». *Digitalt Museum*. URL: <https://digitaltmuseum.no/021189667757/ferjestan-fra-sollisundet>

Krogstad, H. S. (2021). «Fra fåretalg til lys». *Digitalt Museum*.

URL: <https://digitaltmuseum.no/021189505808/fra-faretalg-til-lys>

Sandstrøm, K. (2021). «Når blir søppel kulturminner?». Faglig konferansepaper. *Museenes forskerkonferanse 2021*, Sarpsborg.

Skåtun, T. og Løken, M. (2021). «Kunnskaping gjennom medvirkning i museene: Sosial bærekraft i praksis». Faglig konferansepaper. *Museenes forskerkonferanse 2021*, Sarpsborg.

Spikkeland, I. Hesthagen et al. (2021). «Utbredelsen av bekkeniøye i norske vassdrag». I: *Fauna 74 (1-2)*, s. 48-66.

Ulsnæs, T. (2021). «Isegran på 1600-tallet. Festningsanlegg og orlogsverft». I: *Mindre Alv, Årbok XIV Fredrikstad Museum 2021*, s. 64-88.

Rapporter

Spikkeland, I. & Nilssen, J.P. 2021. Biologisk mangfold i neglisjerte økosystemer. Undersøkelse av grøfter, sumper, kilder, dammer og temporære vannforekomster i Marker, Viken. Østfoldmuseene, avd. Haldenvassdragets Kanalmuseum. Midlertidig rapport 1/2021. 33 s.

Spikkeland, I. 2021. Biologisk overvåkning av Haldenvassdraget. Bunndyr i eutrofe bekker og elver høsten 2019. Østfoldmuseene, avd. Haldenvassdragets Kanalmuseum. Rapport 2/2021. 15 s. + vedlegg.

Spikkeland, I. 2021. Biologisk mangfold i Ledengstjern, Marker kommune. Müller-Sars Biologiske Stasjon Ørje, Rapport 8. 2021. 34 s. + vedlegg.

Spikkeland, I. & Haga, A. 2021. Biologisk mangfold i Store Le, Østfold. Müller-Sars Biologiske Stasjon Ørje, Rapport 9. 2021. 41 s + vedlegg.

Spikkeland, I. 2021. Aarnæs deponi, Marker. Biomangfold og konsekvenser av realisering av planene. Rapport. 11 s + vedlegg.

Spikkeland, I. 2021. Gråbølsødegården Pukkverk, Marker. Naturmangfold og konsekvenser ved utvidelse av pukkverket. Rapport. 14 s. + vedlegg.

ARRANGEMENTER

Februar

Avlyst pga Corona Gjennomført

DATO	TITTEL PÅ ARRANGEMENT	STED
20.-28. FEBRUAR	Vinterferie på Rød	Halden historiske Samlinger/ Rød Herregård

Mars

DATO	TITTEL PÅ ARRANGEMENT	STED
27.-28. MAR	Påske på Rød	Halden historiske Samlinger/ Rød Herregård
27.MAR-5. APR	Opplev Folkenborg i påsken	Folkenborg museum

Mai

DATO	TITTEL PÅ ARRANGEMENT	STED
31. MAI	Fuglemerking og insektsfangst	Halden historiske Samlinger/ Rød Herregård

Juni

Avlyst pga Corona Gjennomført

DATO	TITTEL PÅ ARRANGEMENT	STED
12. JUN	Keramikksummer: Utstillingsåpning	Halden historiske Samlinger/ Rød Herregård
12. JUN-15. AUG	Utstilling: Keramikksummer. Omvisninger i utstillingen	Halden historiske Samlinger/ Rød Herregård
13. JUN-15. AUG	Sommeråpent med omvisninger på Rød Herregård	Halden historiske Samlinger/ Rød Herregård
13. JUN-15. AUG	Omvisninger på Fredrikshalds Teater	Halden historiske Samlinger/ Fredrikshalds Teater
13. JUN-15. AUG	Sommeråpent på Fredriksten Museum	Halden historiske Samlinger/ Fredriksten Museum
18. JUN	Utstillingsåpning Sørnesuret	Borgarsyssel Museum
18. JUN	Nysgjerrighetens magi	Borgarsyssel Museum
18. JUN	Utstillingsåpning Sarpe Diem	Borgarsyssel Museum
19. JUN	Utstillingsåpning Sanselige Snekkenes	Borgarsyssel Museum
19. JUN - 15. AUG	Sommeråpent på Borgarsyssel	Borgarsyssel Museum
19. JUN - 15. AUG	Sommeråpent på Storedal	Storedal Kultursenter
19. JUN - 15. AUG	Barnas Museumsstafett	Østfoldmuseene
19. JUN - 15. AUG	Sommeråpent Tøihuset	Fredrikstad Museum
19. JUN - 15. AUG	Sommeråpent Kystmuseet	Kystmuseet Hvaler
24. JUN - 15. AUG	Sommeråpent Elingaard Herregård	Fredrikstad Museum/ Elingaard Herregård

Juli

Avlyst pga Corona Gjennomført

DATO	TITTEL PÅ ARRANGEMENT	STED
8. JUL	En annerledes vandring i Gamlebyen	Fredrikstad Museum
9. JUL KL. 11	På vandring med Pil og Grim	Borgarsyssel Museum
16. JUL -15. AUG	I brugsarbeiderens fotspor	Haldenvassdragets Kanalmuseum
22. JUL	KULTURvandring: Mellom utkikkspunkter og byprospekter	Halden historiske Samlinger/ Rød Herregård
25. JUL	Te-selskap	Fredrikstad Museum/ Elingaard Herregård
28.-30. JUL	Olavsdagene	Borgarsyssel Museum
29. JUL	Bursdagsfest	Borgarsyssel Museum
30. JUL	Bursdagsfeiring spes. inviterte Snekkenes	Borgarsyssel Museum

August

DATO	TITTEL PÅ ARRANGEMENT	STED
5. AUG	En annerledes vandring i Gamlebyens gater	Fredrikstad Museum
12. AUG	Gratis konserten med Blaaseensemblet	Halden historiske Samlinger/ Rød Herregård
15. AUG-10. OKT	Helgeåpent på Rød Herregård	Halden historiske Samlinger/ Rød Herregård
14. AUG	LOS 300, 300-årsjubileum for Losvesenet	Halden historiske Samlinger/ Rød Herregård
15. AUG	Losaksjonen. Omvisning fra båten «MS Gamle Okøy»	Fredrikstad Museum
21.-29. AUG	Helgeåpent i Tøihuset	Fredrikstad Museum

September

Avlyst pga Corona Gjennomført

DATO	TITTEL PÅ ARRANGEMENT	STED
2. SEPT	Kafè UMaMI: Kurdisk mat	Borgarsyssel Museum
10 SEP KL. 17	Kulturnatt Fredrikstad	Fredrikstad Museum
18.-19. SEP	Høstmarked på Rød	Halden historiske Samlinger/ Rød Herregård
30. SEPT	Kafè UMaMI: Somalisk mat	Borgarsyssel Museum

Oktober

DATO	TITTEL PÅ ARRANGEMENT	STED
2.-10. OKT KL. 11-16	Høstferie på Borgarsyssel Museum	Borgarsyssel Museum
2.-10. OKT KL. 11-16	Høstferie på Fredrikstad Museum	Fredrikstad Museum
2.-10. OKT / 9.-10. OKT KL. 12-16	Høstferie på Rød	Halden historiske Samlinger/ Rød Herregård
14. OKT- 9. DES (KUN TORSDAGER)	Kveldsåpent på Borgarsyssel	Borgarsyssel Museum
9. OKT KL. 09	Middelalder i grenseland	Halden historiske Samlinger/ Fredrikshalds Teater
14. OKT KL. 19	Med viten og vilje: Industri og ikon: Den moderne myten om Herrebøe Fajansefabrikk	Borgarsyssel Museum
17. OKT KL. 14	Indre Østfold i krig: «Flyktingelosene - de glemte heltene»	Folkenborg museum
20.-21. OKT	Museenes forskningskonferanse 2021	Østfolkmuseene - FoU
21. OKT	På innsiden av den norske nazismen	Fredrikstad Museum
25. OKT KL. 19	Mysteriet bak Myrna	Halden historiske Samlinger/ Fredrikshalds Teater
27. OKT	Mette Meng og hennes menn (foredrag)	Halden historiske Samlinger/ Fredrikshalds Teater
28. OKT KL. 19	Med løs jakke gjennom spritbyen Moss	Moss by- og industrimuseum
29. OKT KL. 11	Strikk & Prek	Borgarsyssel Museum
29. OKT KL. 11.30	Fredagsmatinè: «Den ene fødte han, den andre fostret han»	Borgarsyssel Museum
31. OKT KL. 14	Indre Østfold i krig: «Rittmester Normann - forræder eller krigshelt?»	Folkenborg museum

November

Avlyst pga Corona ■ Gjennomført

DATO	TITTEL PÅ ARRANGEMENT	STED
4. NOV	Roald Amundsens annus horribilis	Fredrikstad Museum
4. NOV	Kafè UMaMI: Persisk mat	Borgarsyssel Museum
11. NOV	Nytt bymuseum i Halden	Halden historiske Samlinger/ Fredrikshalds Teater
19. NOV KL. 11.30	Fredagsmatine: Sønesuret	Borgarsyssel Museum
14. NOV KL. 14	Indre Østfold i krig: Sabotasjeaksjonen	Folkenborg museum
17. NOV KL. 19	Med løs jakke gjennom ølbyen Moss	Moss by- og industrimuseum
18. NOV	Jakten på stjernestøvet	Borgarsyssel Museum
18. NOV KL. 20	Spanskesyken vs. korona	Folkenborg museum
20. -21. NOV KL. 11-18	Jul på Fredriksten Museum	Halden historiske Samlinger/ Fredriksten Museum
24. NOV KL. 19	Lansering av Fredrikstad Museums årbok MindreAlv XIX	Fredrikstad Museum
26. NOV KL. 11-13	Strikk & Prek	Borgarsyssel Museum
27. NOV- 19. DES KL. 11-16	Fredrikstad & Hvaler Pepperkakeby 2021	Fredrikstad Museum

Desember

DATO	TITTEL PÅ ARRANGEMENT	STED
2. DES	Kafè UMaMI: Brasiliansk mat	Borgarsyssel Museum
4. DES	Jul på Kystmuseet	Kystmuseet Hvaler
5. DES KL. 11-16	Jul på Elingaard Herregård	Fredrikstad Museum/ Elingaard Herregård
5. DES KL. 11-15	Jul på Haldenvassdragets Kanalmuseum	Haldenvassdragets Kanalmuseum
5. DES KL. 11-16	Jul på Borgarsyssel	Borgarsyssel Museum

BESØKSTALL

Besøksstatistikk ØM	Virkelig 2021	Budsjett 2021	Virkelig 2020	Virkelig 2019	Virkelig 2018	Virkelig 2017
Borgarsyssel Museum	5.500	8.325	4.550	11.783	11.765	13.942
Fredrikstad museum	35.089	26.616	22.200	28.765	17.257	14.138
Folkenborg museum	766	1.541	1.271	2.817	2.126	2.727
Halden historiske Samlinger	51.665	51.259	48.917	40.077	37.155	22.113
Haldenvassdragets Kanalmuseum	2.959	3.216	1.958	7.753	7.679	9.106
Kystmuseet Hvaler	1.771	936	963	3.028	2.898	2.652
Moss by- og Industrimuseum	1.421	3.673	6.665	1.541	3.602	4.955
Storedal Kultursenter	5.635	3.232	3.138	3.744	2.346	2.883
Trollull fellesmagasin	9	0	8	8	33	85
Eidet Lensemuseum	2.827	3.202	3.198	2.057	865	500
Østfold fylkes billedarkiv	6	0	3	17	17	0
SUM	107.648	102.000	92.871	101.590	85.743	73.101

Ca. 1.650 barn og unge har deltatt på pedagogisk opplegg på de ulike museene derav ca.1.100 på Den kulturelle skolesekk i 2022.

(Med forbehold om at tallene kan justeres)

MARKEDSAKTIVITETER

Våre markedsaktiviteter i 2021 var hovedsakelig i følgende markeds- og mediakanaler:

Amedia Østfold/Follo	Annonsering i nettaviser og papiraviser
Schibsted Media	Annonsering i ulike nettaviser og finn.no
Facebook og Instagram	Annonsekampanjer i tidslinje og i Stories
Hva skjer? – kalendere	Ulike nettaviser, reiseliv/Visit-selskapene i Østfold, Oslofjorden og Visit Norway og synlighet på deres nettsider (attraksjoner/museer) og guider
Elektroniske nyhetsbrev	Ca. 1.600 mottakere
Øvrig annonsering	Selskapslokaler.no (for Elingaard Herregård og Kongsten Fort), Opplev Indre Østfold, Museer i Norge og i Halden-guiden.

Amedia Østfold/Follo 2021

Amedia er den markedskanalen vi benytter mest da den best når vårt publikum.

Annonse-kronene benyttes mest i deres digitale kanaler, og i 2021 kan vi vise til følgende tall:

Fredriksstad Blad	1.055.204 visninger
Halden Arbeiderblad	705.536 visninger
Sarpsborg Arbeiderblad	531.717 visninger
Smaalenenes Avis	332.722 visninger
Moss Avis	293.645 visninger
Totalt	2.918.824 annonsevisninger (2020: 2.336.630)
Ant. klikk alle annonser samlet	8.773 (mot i 2020: 5.966)
Klikkrate gjennomsnitt pr. annonse	0.30%
Inscreen gjennomsnitt pr. annonse	84% (Bransjesnitt i Norge for inscreen er 70%)

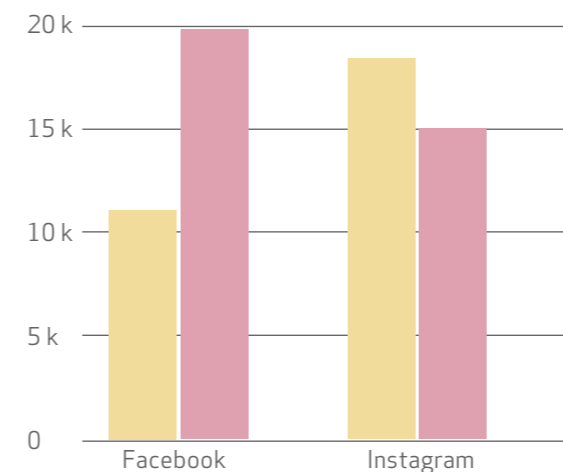
Demografi

Våre kampanjer samlet i Amedias nettaviser nådde i snitt ut til 60% menn og 40% kvinner. Aldersgruppen som fikk servert flest av våre visninger var mellom 45-74 år.

Facebook og Instagram kampanjer

På Facebook Business ble det kjørt 28 annonsekampanjer i 2022. Noen av kampanjene ble kjørt både på Facebook og Instagram, og den kampanjen som gjorde det best med tanke

på engasjement og rekkevidde, var kampanjen for Barnas Museumsstafett med budskapet: «Spill deg gjennom Østfold i sommer». Dette var en videoannonse som ble vist første uken i juli og som samlet fikk 13.997 innleggs-engasjement (klikk, kommentarer, deling, emojis, mer enn 3 sek. videovisning), 28.902 i rekkevidde og 42.503 eksponeringer. I kroner og øre betydde det kost pr. engasjement var på kr 0.09, noe som er et svært godt resultat.

Facebook: rekkevidde 10.954, resultat 7.914 (engasjement)

Instagram: rekkevidde: 18.356, resultat: 6.083 (engasjement)

(Gul søyle= rekkevidde Rosa=resultat/engasjement)

Samarbeid med destinasjonsselskapene

Visit Østfold hadde i 2021 en egen kampanje «Trill rundt», som rettet seg spesielt mot ulike utendørstilbud for barnefamilier. Den rettet seg mot både tilreisende til i Østfold fylke og for fastboende på Norges-ferie. Vi var profilert i flere av deres kampanjer med Barnas Museumsstafett

TILSKUDD TIL SAMLINGENE

Digitaliseringsfabrikken i tall:

Målet med prosjektet «Involvering gjennom digitalisering» var å kunne få mest mulig data, av best mulig kvalitet, på kortest mulig tid. Videre skulle vi involvere publikum til å berike dataene med metadata, lokalhistorie og personlige historier ved hjelp av crowdsourcing, gjennom tilrettelagte aktiviteter. Dette skulle løses ved å etablere effektive produksjonsløyper for massedigitalisering av tidligere registrerte data.

Ulike datasystemer og brukergrensesnitt ble testet:

- PRIMUS/PRIMUS WEB (Internt i organisasjonene)
- Google docs
- Forms
- Access

Kompatibilitet og enkel konvertering til PRIMUS har vært det sentrale kriteriet, men vi måtte også finne frem til hvilke systemer som har best opplæringsnytte for deltagerne. I løpet av perioden har 23 deltagere vært innom prosjektet gjennom NAVS tilltaksarrangører.

Totalt:

- 4046 museumskort er skrevet inn
- 13062 kort er skannet
- 31 Gb

Total aksjesjonsoversikt, inntak	
Gjenstand, kulturhistoriske før 1900	11
Gjenstand, kulturhistorisk 1900 - 1945	66
Gjenstand, kulturhistorisk etter 1945	372
Gjenstand, kunsthistorisk før 1900	1
Gjenstand, kunsthistorisk 1900 - 1945	8
Gjenstand, kunsthistorisk etter 1945	6
Historisk arkiv, målt i hyllemeter	12,06 hm
Historisk foto før 1900	0
Historisk foto 1900 - 1945	250
Historisk foto etter 1945	42123
Film	9 minutter
Lydoptak	90 minutter
Trykksaker	161
Kart og tegninger	0
Totalt antall arkivhenvendelser i 2021	478
Avslag til mottak i samlingene, antall henvendelser	28
Innlån av objekter til ØM	38
Utlån av objekter fra ØM	33

Nyregistrerte gjenstander i Primus i 2021:	
Nyregistrerte fotografier	7207, hvorav 3955 gjennom Digitaliseringsfabrikken*
Nyregistrerte Kunstverk	2529
	16
Antall reviderte gjenstandsposter	14076
Antall reviderte fotoposter	6703

* Tallet avviker fra antall innførte kort nevnt under kapittelet om Digitaliseringsfabrikken grunnet at enkelte poster herfra ble fjernet ved konverteringen grunnet feil i føringen.

Publiseringer DigitaltMuseum (DiMu) i 2021:

Totalt publiserte foto i DiMu pr. 26.01.22 / publisert i 2021	24.562/ 1273
Totalt publiserte gjenstander i DiMu pr. 26.01.22 / publisert i 2021	13.003 / 3015
Totalt publisert billedkunst i DiMu pr. 26.01.22 / publisert i 2021	22/0

Driftsavdelingen - utførte arbeider 2021

BYGNINGSVEDLIKEHOLD

Halden historiske Samlinger KULISSEMAGASINET • Fuget og tettet gavlvegg mot sør ved bruk av eksternt murerfirma	Folkenborg museum ASKERUDLÅVEN • Utvendig vask og maling av 3 vegger • Utbedring av fundament til låvebro STABBUR - HUSMANNSPASS • Utvendig vask og maling VERKSTEDET • Lagt om taket HAGAHUSET • Rep av utette fuger på pipe ved hjelp av eksternt murerfirma FLERE HUS • Vask og maling	Borgarsyssel Museum WEGNERBRAKKA • Omlegg av tak mot parken • Vasket og påført to strøk maling SNEKKENES • Vasket og påført ett strøk maling. • Lagt nytt rot og toppskåret gulv på kjøkken. • Restaurert vinduer • Skiftet råteskadd kledning • Produsert og montert kjøkkenbenk • Produsert dørlister • Skåret gulvbord av tømmer som skal produseres til gulvbord i resten av 1. etg. KANTSKJÆRERBOLIGEN • Vask og to strøk maling RESTAURERINGSVERKSTEDET • Vask og to strøk maling LAGERBOD • Ferdigstilt med dører og rampe OLAVS HALL • Justering av nødutganger (dører) i henhold til avvik etter årskontroll ADMINISTRASJONSBYGG • Forprosjekt omlegg av tak, innhenting av priser, finansiering ST. OLAVS VOLD • Pakket ca 10000 takstein og sørget for transport til Folkenborg museum for videre lagring på egnet sted FLERE HUS • Vask og maling
Samlingsforvaltning NYE VEVERI • Ledet vann i rør fra taknedløp til fossen for å hindre vann å trenge inn i nedenforliggende bygninger Rensket opp i vegetasjon som vokser for nærme bygget	Kystmuseet Hvaler • Forberedt for legging av belegg i registreringsrom i låvebygning	
Moss by- og industrimuseum SIBBERN UTSTILLING • Produsert, montert og demontert utstillingsinnredning	Fredrikstad Museum ELINGAARD HERREGÅRD • Produksjon og montering av nytt rekkverk på bro over vollgrav • Veranda og trapp ved hagestuen pusset og oljet	

ANNET UTFØRT ARBEID

Borgarsyssel Museum • Montert felt med plexiglass i gjerdene, for bedre innsyn til ruinparken • Montering av utstilling i Olavs hall • Montert ny flaggstang • Hjelp til utstilling i Snekkenes • Bærehjelp/sjauing • Bistand til å lukke diverse avvik	Folkenborg museum • Bistand til å lukke diverse avvik • Befaring med historielaget og rådgivning på hva de kan bidra med	Samlingsforvaltning NYE VEVERI • Bistand for å lukke diverse avvik • Bistand ved montering av nytt tak over inngangsdør ved eksternt firma • Diverse «vaktmesteroppgaver»
	Fredrikstad Museum • Produsert reoler til lager • Bistand ved angrep av ekte hussopp på Elingaard	

DIGITAL FORMIDLING

Video- og podcastproduksjoner i 2021:

- YouTube: 7 videoer.
- Podcast: 4 podcaster med 679 strømminger på plattformen museumspodden.no.

Antall følgere/likes/abbonenter i SoMe 2021:

- Facebook (følgere): 9635
- Facebook (likes): 9051
- Instagram (følgere) 3119
- YouTube (abbonenter): 263. Tilvekst på 92 abonnenter i 2021

Tilvekst av KulturPunkter i 2021:

- Fredrikstad Museum: 74 poster
- Moss By- og industrimuseum: 224 poster
- Haldenvassdragets Kanalmuseum: 23 poster
- HHS: 64 poster
- Folkenborg museum: 11 poster

Kanal	Unike besøkende	Sidevisninger
Museumstafett.no	6.254	23.355
DigitaltMuseum.no	1.196	2.347
Kulturpunkt.org	1.417	5.356
Kuula.com (VR-plattform)	115	212
Museumspodden.no *	33.994	8.419
ostfoldmuseene.no	68.388	2.227.869
reisendekartet.no	12.133	22.786
YouTube		29.945
Østfoldmuseene.shop (nettbutikk)	23.355	23.355
Østfoldmuseenes smittesporingsløsning	6.659	

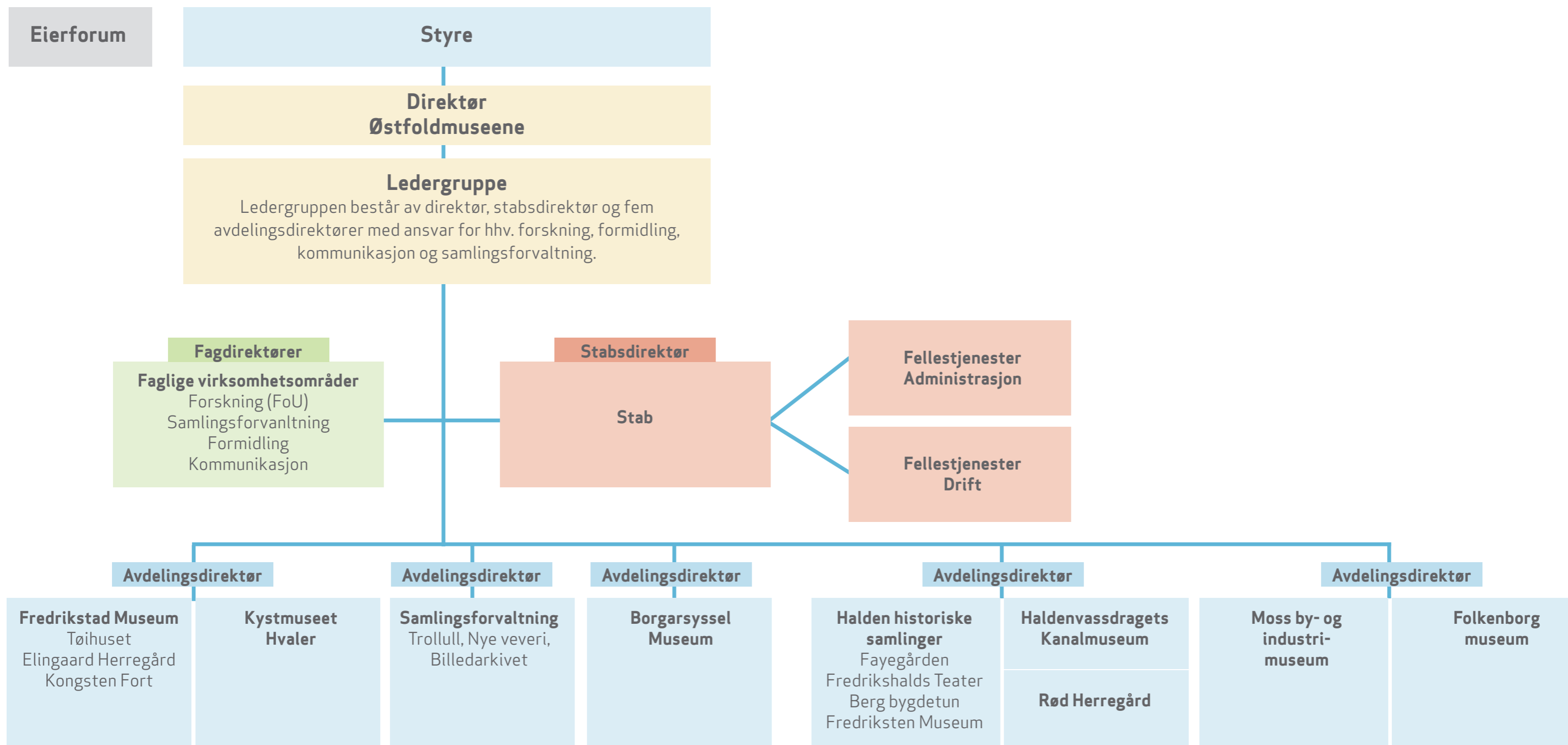
Østfoldmuseene har i 2021 publisert 7 podcaster med 1252 strømminger på plattformen *museumspodden.no*. Vi har fått 92 nye abonnenter på vår YouTube-kanal. Totalt har vi 270 abonnenter. KulturPunkt har fått en tilvekst på 343 poster.

KOMPETANSEHEVENDE TILTAK

Program for fremragende forskning	okt. 2020–jul. 2021
MUSE621	jan. 2021–jun. 2021
Nasjonalmuseets nettarrangement, «Tett på: Harald Sohlbergs «Vinternatt i Rondane»	jan. 21
Webinar Virke «Reisepuls 2021 – Hvor vil folk reise i 2021 og hva er status for bransjen?»	jan. 21
Privatarkivnettverket til Arkivverket	feb. 21
Virke Nettverk for markedsansvarlige, nett-treff	feb. 21
MuseumNext	feb. 21
Fotofagligseminar MiA	feb. 21
Nettkurs, «Inkluderende rekruttering av frivillige i regi av Frivillighet Norge»	feb. 21
Virke, «Veikart for grunn og berekraftig kunst- og kultursektor»	mar. 21
HMS-kurs for ledere	mar. 21
Virke Nettverk for markedsansvarlige, nett-treff	mar. 21
Fotoarkiver i museum og bibliotek, miniseminar i regi av fotonettverket	mar. 21
KulturITs digitale brukermøter, Digitalt Museum	mar. 21
KulturITs digitale brukermøter, Museum 24	mar. 21
Informasjonsmøte om stimuleringsordningen for internasjonalt kulturarbeid i Viken	mar. 21
The Museum as a Site and Source for Learning, The University of Glasgow	mar. 21
Workshop Cultural Heritage 2.0	mar. 21
Museumspedagogisk påskeseminar	mar. 21
Arkivforbundets landsmøte	apr. 21
Museumsmøte «I grenseland»	apr. 21
KulturITs digitale brukermøter, KulturNAV	apr. 21
KulturITs digitale brukermøter, Primus	apr. 21
Kulturrådets webinar om Spectrum 5, del 1	apr. 21
Kulturrådets webinar om Spectrum 5, del 2	apr. 21
KulturNAV	apr. 21
Brukermøte Primus	apr. 21
Webinar om evaluering av samlingsforvaltning og implementering av Spectrum.	apr. 21
Gratis webinar hos Anonova	apr. 21
Workshop i KulturPunkt	mai 21
Arkivfaglig Introduksjonskurs, Asta Basis	mai 21
KulturITs digitale brukermøte, Minne.no	mai 21

Arkivfaglig introduksjonskurs	mai 21
Bruk av KulturNAV	mai 21
Fotokurs med Mona Nordøy	mai 21
Fotografiske roller og praksis 1940-2011	mai 21
Grunnkurs for nye tillitsvalgte	mai 21
«Proffe Mobilbilder med fotograf Mona Nordøy»	mai 21
Arkivfaglig Introduksjonskurs, Asta Basis	jun. 21
Forskerforbundet sektorseminar	jun. 21
Den nye normalen, webinar	aug. 21
Avstandsledelse, webinar	aug. 21
Virke Nettverk for markedsansvarlige, nett-treff	sep. 21
Internasjonale nettverk	sep. 21
Internasjonale nettverk	sep. 21
Virke Nettverk for økad.sjefer	sep. 21
Virke Nettverk for markedsansvarlige, nett-treff	sep. 21
KULMiST	sep. 21
Norsk Jobbhelse rapport 2021, Avonova	sep. 21
Deltakelse i regi av å være fylkeskoordinerende ledd	sep. 21
Digitalt seminar Schibsted 2022	sep. 21
Webinar om Ytringsklima	sep. 21
Digitalt søknadsverksted, tilskuddsordninger for istandsettelse av gamle bygninger	sep. 21
Ny arkivlov og oppfølging av Arkivverkets befaringsplan	sep. 21
Kystkultur og Sjøfartsnettverket	okt. 21
Kreativt Europa - Kultur over grenser	okt. 21
Webinar Byro, digital markedsføring	okt. 21
Webinar Stresshåndtering	okt. 21
Fotonettverket	nov. 21
Museumnettverket for teknologi- og industrihistorie	nov. 21
Deltakelse i regi av å være fylkeskoordinerende ledd.	nov. 21
Ekulturseminar - gratis webinar	nov. 21
Godt vertskap lønner seg, frokost/kickoff	nov. 21

ORGANISASJONSKART

(Oppdatert 24.1.22)

Årsrapport for 2021

Årsberetning

Årsregnskap

- Resultatregnskap
- Balanse
- Kontantstrømoppstilling
- Noter

Revisjonsberetning

Østfoldmuseene
Org.nr. 994 963 910

Årsberetning 2021

Virksomhetens art og hvordan den drives

Østfoldmuseene ble stiftet 08.12.2009 og er et konsolidert museum for Borgarsyssel Museum, Fredrikstad Museum, Folkenborg museum, Halden historiske Samlinger, Haldenvassdragets Kanalmuseum, Kystmuseet Hvaler, Moss by- og industrimuseum, Storedal kultursenter og Museumstjenesten/Østfold fylkes billedarkiv. Forvaltningsavtale mellom Stiftelsen Storedal kultursenter og Østfoldmuseene er sagt opp og opphører pr 31.12.2021. Fra 1.1.2022 er dermed Storedal kultursenter ikke lenger en del av det konsoliderte museet.

Østfoldmuseene er en stiftelse og er registrert i Foretaksregisteret i Brønnøysund med organisasjonsnummer 994 963 910 og forretningsadresse Gamlebygata 8, Sarpsborg. Østfoldmuseene er i tillegg registrert med underenheter i Mysen, Ørje, Halden, Fredrikstad, Hvaler og Moss.

Østfoldmuseene revideres av Ernst & Young AS.

Østfoldmuseene har følgende formål:

Østfoldmuseenes primære oppgave er å virke som en drifts-, plan og utviklingsorganisasjon for de forannevnte museer. Østfoldmuseene skal utvikle en sterk og allsidig faginstusjon som ut fra en samlet plan skal samordne innsamling, dokumentasjon, forskning og formidling av kultur- og naturhistorie i Østfold. Stiftelsen skal arbeide i overensstemmelse med ICOM's museumsetiske regelverk.

Østfoldmuseene skal legge til rette for frivillig deltakelse i det museale arbeidet, og fremme samarbeid mellom frivillige krefter og museets medarbeidere. Østfoldmuseene skal arbeide for at museene i Østfold får et godt faglig og vitenskapelig fundament og gode bevaringsforhold for samlingene. Samlingene skal være tilrettelagt slik at et bredt publikum er sikret adgang. Østfoldmuseene skal yte faglig bistand til og videreutvikle samarbeidet med de mindre museene i Østfold som ikke er en del av stiftelsen.

Østfoldmuseene skal bidra til å delta i utvikling av nasjonale og internasjonale museumsnettverk.

Redegjørelse for årsregnskapet

Regnskapet for 2021 viser et forsiktig overskudd på kr 1 976 mot budsjettert kr 200 000. Overskuddet foreslås overført til annen egenkapital. Etter føring av årets overskudd, er stiftelsens egenkapital nå kr 52.280.850 inkl. bundet stiftelseskapital på kr 100.000 og annen innskutt egenkapital kr 50.409.585.

Styret mener at årsregnskapet gir et rettviseende bilde av stiftelsens eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat, og er ikke kjent med hendelser etter avleggelse av regnskapet som påvirker regnskapet i vesentlig grad.

Fortsatt drift

Forutsetningen om fortsatt drift er til stede og årsregnskapet for 2021 er satt opp under denne forutsetningen.

Styrets virksomhet

Styret har i 2021 avholdt 5 styremøter og behandlet 24 saker.

Østfoldmuseene
Org.nr. 994 963 910

Arbeidsmiljø

I henhold til gjeldende lover og forskrifter fører selskapet oversikt over totalt sykefravær blant selskapets ansatte. Totalt sykefravær utgjorde i 2021 6,3 % mot 6,8 % i 2020, derav 7 langtidssykemeldte. Ett tilfelle av langtidsfraværet har sammenheng med arbeidsmiljøet ved stiftelsen, og bedriftshelsetjenesten har bistått med rådgivende tjenester.

Det har vært registrert 2 arbeidsuhell i 2021. Begge tilfelle er meldt Arbeidstilsynet/NAV.

Likestilling

Østfoldmuseene har som mål å være en arbeidsplass der det råder full likestilling mellom kvinner og menn og har innarbeidet en policy som tar sikte på at det ikke forekommer forskjellsbehandling grunnet kjønn. Både styret og ledelse er bevisst på de samfunnsmessige forventninger til tiltak for å fremme likestilling i virksomheten og styret. En likestillingsplan er under utarbeiding.

Per 31.12.21 var det ansatt i faste stillinger 19 menn (17,5 årsverk) og 39 kvinner (31,9 årsverk), totalt 58 i faste stillinger (49,4 årsverk). Det har vært tilknyttet 2 lærlinger i tømrerfag gjennom året tilsvarende 2 årsverk, begge menn, hvorav den ene ble fast ansatt etter endt læretid. I tillegg i midlertidige stillinger 18 menn (2,1 årsverk) og 18 kvinner (1,9 årsverk), totalt 36 i midlertidige stillinger (4,0 årsverk). Av dette er de fleste sesongansatte som museumsverter ved avdelingene.

Styret besto av 4 menn og 4 kvinner.

Diskriminering

Stiftelsen arbeider aktivt for å forhindre diskriminering som følge av nedsatt funksjonsevne, etnisitet, nasjonal opprinnelse, hudfarge, religion eller livssyn. Aktivitetene omfatter blant annet rekruttering, lønns- og arbeidsvilkår, forfremmelse, utviklingsmuligheter og beskyttelse mot trakassering.

Østfoldmuseene har en uttalt politikk om å øke mangfold og ikke forskjellsbehandle usaklig eller diskriminere.

Ytre forhold - Covid-19

I forbindelse med utbruddet av Covid-19 og unntakstilstanden dette medfører, vil dette kunne påvirke selskapets resultater og likviditet i kommende regnskapsår. Siden det fortsatt er usikkerhet i forhold til tid og omfang, er det ikke tatt hensyn til eventuelle effekter av dette per 31.12.2021. Forholdet påvirker p.t. ikke styrets vurdering av forutsetningen om fortsatt drift.

Ytre miljø

Det er ingen forhold ved virksomheten og dens innsatsfaktorer og produkter som kan medføre en negativ påvirkning på det ytre miljø.

Sarpsborg, den 24. februar 2022

Dokumentet er elektronisk godkjent og signert av

Wenche Olsen Styreleder	Gunnel Edfeldt Nestleder	Hanne Egenæss Wiig Styremedlem	Jonas Markus Qvale Styremedlem
Rolf Øivind Utgård	Asbjørn Brandsrud	Hege Steen Langvik	Morten Bjerknes

Østfoldmuseene

Resultatregnskap

	Note	2021	2020
Driftsinntekter			
Salgsinntekt	2	80 933 352	64 925 665
Annen driftsinntekt	2	2 370 637	2 450 133
Sum driftsinntekter		<u>83 303 989</u>	<u>67 375 798</u>
Driftskostnader			
Varekostnad		9 955 917	2 725 460
Lønnskostnad	5	41 272 418	39 324 718
Avskrivning	4	2 434 336	3 043 425
Nedskrivning	4	68 489	696 140
Annen driftskostnad	5	29 527 204	21 399 742
Sum driftskostnader		<u>83 258 364</u>	<u>67 189 485</u>
Driftsresultat		<u>45 625</u>	<u>186 313</u>
Finansinntekter og finanskostnader			
Annen finansinntekt		276 848	369 480
Annen finanskostnad		320 497	390 206
Netto finansposter		<u>-43 649</u>	<u>-20 726</u>
Ordinært resultat før skattekostnad		<u>1 976</u>	<u>165 587</u>
Årsresultat		<u>1 976</u>	<u>165 587</u>
Overføringer og disponeringer			
Overføringer annen egenkapital	10	<u>1 976</u>	<u>165 587</u>

Østfoldmuseene

Balanse pr. 31. desember

	Note	2021	2020
Anleggsmidler			
<i>Varige driftsmidler</i>			
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	4	63 633 046	65 417 826
Maskiner og anlegg	4	618 127	769 642
Driftsløsøre, inventar, verktøy, kontormaskiner ol	4	8 841 367	9 381 514
Sum varige driftsmidler		<u>73 092 540</u>	<u>75 568 982</u>
<i>Finansielle anleggsmidler</i>			
Investeringer i aksjer og andeler		460 000	455 000
Andre fordringer		2 126 469	1 977 253
Sum finansielle anleggsmidler		<u>2 586 469</u>	<u>2 432 253</u>
Sum anleggsmidler		<u>75 679 009</u>	<u>78 001 235</u>
Omløpsmidler			
Varer	7	<u>1 552 515</u>	<u>1 566 830</u>
<i>Fordringer</i>			
Kundefordringer		644 385	394 493
Andre fordringer		3 592 776	1 782 672
Sum fordringer		<u>4 237 161</u>	<u>2 177 165</u>
Bankinnskudd, kontanter og lignende	3	<u>48 842 556</u>	<u>35 649 627</u>
Sum omløpsmidler		<u>54 632 232</u>	<u>39 393 622</u>
Sum eiendeler		<u>130 311 241</u>	<u>117 394 857</u>

Østfoldmuseene

Balanse pr. 31. desember

	Note	2021	2020
Egenkapital			
<i>Innskutt egenkapital</i>			
Annen innskutt egenkapital	10	<u>50 509 584</u>	<u>50 509 584</u>
Sum innskutt egenkapital		<u>50 509 584</u>	<u>50 509 584</u>
<i>Opptjent egenkapital</i>			
Annen egenkapital	10	<u>1 771 266</u>	<u>1 769 289</u>
Sum opptjent egenkapital		<u>1 771 266</u>	<u>1 769 289</u>
Sum egenkapital		<u>52 280 850</u>	<u>52 278 873</u>
Gjeld			
<i>Avsetninger for forpliktelser</i>			
Pensjonsforpliktelser	6	<u>13 112 912</u>	<u>14 496 160</u>
Sum avsetning for forpliktelser		<u>13 112 912</u>	<u>14 496 160</u>
<i>Annen langsiktig gjeld</i>			
Gjeld til kredittinstitusjoner	9	<u>10 534 247</u>	<u>11 407 985</u>
Sum annen langsiktig gjeld		<u>10 534 247</u>	<u>11 407 985</u>
<i>Kortsiktig gjeld</i>			
Leverandørgjeld		3 790 784	2 233 238
Skyldige offentlige avgifter	3	3 359 874	2 843 338
Annen kortsiktig gjeld	8	<u>47 232 574</u>	<u>34 135 263</u>
Sum kortsiktig gjeld		<u>54 383 232</u>	<u>39 211 839</u>
Sum gjeld		<u>78 030 391</u>	<u>65 115 984</u>
Sum egenkapital og gjeld		<u>130 311 241</u>	<u>117 394 857</u>

31. desember 2021
Sarpsborg, 24. februar 2022

Årsrapporten er elektronisk godkjent og signert av

Wenche Olsen
Styreleder

Gunnel Edfeldt
Nestleder

Hanne Egenæss Wiig
Styremedlem

Jonas Markus Qvale
Styremedlem

Rolf Øivind Utgård
Styremedlem

Hege Enid Steen Langvik
Styremedlem

Asbjørn Brandsrud
Styremedlem

Morten Bjerknes
Styremedlem

Østfoldmuseene

Kontantstrømoppstilling 01.01-31.12

	Note	2021	2020
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter			
Resultat før skattekostnad		1 976	165 587
Ordinære avskrivninger		2 434 336	3 043 425
Nedskrivning anleggsmidler		68 489	696 140
Endring i varelager		14 315	-124 554
Endring i kundefordringer		-249 892	314 683
Endring i leverandørgjeld		1 557 546	-967 549
Forskjeller i pensjonsmidler/-forpliktelser		-1 383 248	166 125
Endring i andre tidsavgrensingsposter		11 650 056	18 028 094
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		14 093 578	21 321 951
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter			
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler		-26 911	-388 728
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		-26 911	-388 728
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter			
Utbetalinger ved nedbetaling av langsiktig gjeld		-873 738	-929 564
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		-873 738	-929 564
Netto endring i likvider i året		13 192 929	20 003 659
Kontanter og bankinnskudd per 01.01		35 649 627	15 645 968
Kontanter og bankinnskudd per. 31.12		48 842 556	35 649 627

Østfoldmuseene

Noter til regnskapet for 2021

Note 1 - Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk.

Salgsinntekter

Inntektsføring ved salg av varer skjer på leveringstidspunktet. Tjenester inntektsføres i takt med utførelsen. Andelen av salgsinntekter som knytter seg til fremtidige serviceytelser balanseføres som uopptjent inntekt ved salget, og inntektsføres deretter i takt med levering av ytelsene.

Tilskudd

Inntekt fra tilskudd resultatføres i den perioden da aktivitetene som inntektene er forutsatt å finansiere er utført, det vil si i den perioden kostnadene påløper. Den andelen av inntekt fra tilskudd og tilsvarende som benyttes til anskaffelse av varige driftsmidler som balanseføres, inntektsføres ikke på anskaffelsestidspunktet, men avsettes i balansen.

I takt med kostnadsføringen av avskrivninger av varige driftsmidler inntektsføres et tilsvarende beløp fra avsetningen i balansen. Periodens inntektsføring fra avsetningen resultatføres som inntekt fra tilskudd. Dette medfører at kostnadsførte avskrivninger på tilskudds finansierte driftsmidler inngår i virksomhetens driftskostnader uten å få resultatteffekt.

Klassifisering og vurdering av balanseposter

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene. I tillegg gjøres det for øvrige kundefordringer en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmidlets forventede økonomiske levetid. Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader, mens påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet. Dersom gjenvinnbart beløp av driftsmiddelet er lavere enn balanseført verdi foretas nedskrivning til gjenvinnbart beløp. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av netto salgsverdi og verdi i bruk. Verdi i bruk er nåverdien av de fremtidige kontantstrømmene som eiendelen vil generere.

Østfoldmuseene

Noter til regnskapet for 2021

Pensjoner

Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser beregnes etter lineær opptjening basert på forventet sluttlønn. Beregningen er basert på en rekke forutsetninger herunder diskonteringsrente, fremtidig regulering av lønn, pensjoner og ytelser fra folketrygden, fremtidig avkastning på pensjonsmidler samt aktuariemessige forutsetninger om dødelighet og frivillig avgang. Pensjonsmidler er vurdert til virkelig verdi og fratrukket i netto pensjonsforpliktelser i balansen. Endringer i forpliktelsen som skyldes endringer i pensjonsplaner fordeles over antatt gjenværende opptjeningstid. Endringer i forpliktelsen og pensjonsmidlene som skyldes endringer i og avvik i beregningsforutsetningene (estimatendringer) fordeles over antatt gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid hvis avvikene ved årets begynnelse overstiger 10 % av det største av brutto pensjonsforpliktelser og pensjonsmidler.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metode. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige, likvide plasseringer.

Bruk av estimater

Ledelsen har brukt estimater og forutsetninger som har påvirket resultatregnskapet og verdsettelsen av eiendeler og gjeld, samt usikre eiendeler og forpliktelser på balansedagen under utarbeidelsen av årsregnskapet i henhold til god regnskapsskikk.

Note 2 - Salgsinntekter og offentlige tilskudd

Offentlige tilskudd, ordinære	2021	2020
Driftstilskudd fra Kulturdep, Stat	31 330 000	30 630 000
Driftstilskudd fra Viken fylkeskommune	18 621 000	18 513 000
Driftstilskudd Sarpsborg kommune	2 060 000	2 035 000
Driftstilskudd Indre Østfold kommune	350 000	425 000
Driftstilskudd Moss kommune	5 790 816	6 440 816
Driftstilskudd Hvaler kommune	270 000	268 000
Driftstilskudd Fredrikstad kommune	3 273 000	3 187 000
Driftstilskudd Halden kommune	319 369	314 960
Driftstilskudd Marker kommune	180 000	175 000
Sum offentlige tilskudd	62 194 185	61 988 776

Offentlige tilskudd, prosjektrelaterte	2021	2020
Offentlige tilskudd, prosjektrelatert	11 119 735	5 993 645

Gaveforsterkning	2021	2020
Gaveforsterkning Kulturdep, Stat	751 250	2 024 300

Østfoldmuseene har også inntekter fra billettsalg sesong og arrangementer, samt fra butikk og kafévirksomhet, på totalt for 2021 kr 1,696 millioner.

Annen driftsinntekter på kr 2,450 millioner er i all hovedsak relatert til internfakturerings og leieinntekter.

Østfoldmuseene

Noter til regnskapet for 2021

Note 3 - Bankinnskudd

Bundne skattetrekkmidler utgjør 1 248 261

Note 4 - Varige driftsmidler

	Driftsløsøre	Maskiner, transportmidler	Bygg / Tomt	Samlinger	Sum
Anskaffelseskost 01.01.	7 739 101	5 264 435	81 409 763	12 164 532	106 577 831
Tilgang kjøpte driftsmidler	0	0	0	0	26 911
Avgang driftsmidler	0	-69 000	0	0	-69 000
Anskaffelseskost 31.12.	7 739 101	5 195 435	81 409 763	12 164 532	106 535 742
Akk.avskrivning 31.12.	-7 098 650	-4 364 931	-17 773 786	-3 248 542	-32 485 909
Akk.nedskr. 31.12.	-51 281	0	-29 867	-876 145	-957 293
Balansført pr. 31.12.	589 170	830 504	63 606 110	8 039 845	73 092 540
Årets avskrivninger	285 134	433 424	1 606 062	109 716	2 434 336

Det opereres med forskjellige avskrivningstider avhengig av avskrivningsgruppe og innenfor hver gruppe slik:

- Inventar 3-10 år
- Maskiner 5-20 år
- Biler og andre transportmidler 5-10 år avhengig av objekt
- Bygg 5-40 år
- Tomter Tomter avskrives ikke
- Samlinger 8-15 år (museale samlinger avskrives ikke)
- Anlegg under utførelse Objekter som ikke er ferdigstilt og avskrives ikke

Mottatte prosjekttilskudd blir avsatt som gjeld i regnskapet. Kostnader tilknyttet prosjekter blir balansført mot avsetning og som eiendel på anlegg under utførelse i balansen. Når prosjektet ferdigstilles blir dette bokført netto, og evt. overforbruk blir aktivert i balansen.

Østfoldmuseene

Noter til regnskapet for 2021

Note 5 - Lønnskostnader, antall ansatte, lån til ansatte og godtgjørelse til revisor

Lønnskostnader

Lønninger	32 006 547	31 683 561
Arbeidsgiveravgift	4 849 791	4 146 904
Pensjonskostnader	4 537 043	4 068 082
Andre ytelser	-120 964	-573 828
Sum	<u>41 272 417</u>	<u>39 324 719</u>

Antall sysselsatte pr 31.12.2021 er 58 som representerer 50,3 årsverk.

Ytelser til ledende personer

	Daglig leder	Styret
Lønn	996 587	207 200
Pensjonsutgifter	20 078	
Annen godtgjørelse	24 909	

Selskapet er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Selskapets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne loven.

Lån og sikkerhetsstillelse til ledende ansatte, tillitsvalgte og aksjeeiere mv.

Det er ikke lån eller sikkerhetsstillelse til fordel for daglig leder, leder av styret, styrerepresentanter eller ansatte.

Godtgjørelse til revisor er fordelt på følgende:

Revisjon	70 050
Andre tjenester	53 281

Merverdiavgift er ikke inkludert i revisjonshonoraret.

Note 6 - Pensjoner

Føring av pensjonsforpliktelser skjer i henhold til Norsk Regnskapsstandard 6 og dette regnskapsprinsippet er benyttet etter omleggingen til føring som øvrige selskap fra 2012.

Østfoldmuseene har sine pensjonsordninger i KLP og disse sikrer tjenstepensjon for de ansatte som omfatter alders-, uføre-, ektefelle-, barnpensjon samt AFP / tidlig pensjon. Pensjonene samordnes med utbetalinger fra folketrygden.

Østfoldmuseene

Noter til regnskapet for 2021

Medlemsstatus

Antall aktive	73	89
Antall oppsatte	130	109
Antall pensjoner	63	58
Gj.snitts pensjongr., aktive	400 417	329 481
Gj.snitts alder, aktive	46	45
Gj.snitts tjenestetid aktive	9	9

Forutsetninger

Diskonteringsrente	1,90 %	1,70 %
Lønnsvekst	2,75 %	2,25 %
G-regulering	2,50 %	2,00 %
Pensjonsregulering	1,73 %	1,24 %
Forventet avkastning	3,70 %	3,10 %
Arb.g.avg. sats	14,10 %	14,10 %

Amortiseringstid	10 år	10 år
------------------	-------	-------

Pensjonskostnader inkl. aga

Nåverdi av årets opptjening	5 858 595	4 970 729
Rentekostnad	1 662 904	1 968 881
Brutto pensjonskostnad	7 521 499	6 939 610
Forventet avkastning	-2 409 476	-2 660 735
Administrasjonskostnad/rentegaranti	181 158	220 208
Netto pensjonskostnad inkl. adm. kost	5 293 181	4 499 083
Aga netto pensjonskostnad inkl. adm.kost	746 339	605 203
Resultatført pensjonskostnad	6 039 520	5 104 286

Pensjonsforpliktelse

Brutto påløpt pensjonsforpliktelse	101 335 070	94 052 956
Pensjonsmidler	85 480 829	76 656 519
Netto forpliktelse før AGA	15 854 241	17 396 437
Arbeidsgiveravgift	2 235 448	2 452 898
Netto forpliktelse inkl. AGA	18 089 689	19 849 335
Ikke resultatført aktuarielt gevinst(tap) ekskl. aga	-4 361 766	-4 691 650
Ikke resultatført aktuarielt gevinst(tap) aga	-615 011	-661 525
Balansført nto forpl./midler) etter aga	13 112 912	14 496 160
Herav balansført aga	1 620 437	1 791 373

Avstemming

Balansført netto forpliktelse/(midler) UB ifjor	14 496 160	14 330 035
Resultatført pensjonskostnad inkl. aga og adm.kost	6 039 520	5 104 286
AGA innbetalt premie/tilskudd	-917 275	-584 674
Innbetalt premie/tilskudd inkl. adm	-6 505 493	-4 353 487
Balansført netto forpliktelse/(midler) UB i år	<u>13 112 912</u>	<u>14 496 160</u>

Østfoldmuseene

Noter til regnskapet for 2021

Note 7 - Varer

Innkjøpte varer til eget bruk	19 295	29 303
Ferdige egentilvirkede varer	563 292	493 024
Innkjøpte varer for videresalg	969 928	1 044 503
Sum	<u>1 552 515</u>	<u>1 566 830</u>

Note 8 - Overførte bevilgninger, avsetninger mm.

Per 31.12.2021 er det i regnskapet avsatte bevilgninger, gaver, tilskudd mm. på til sammen kr 42 302 860, som er bevilget til øremerkede formål til bruk i senere år.

Note 9 - Gjeld til kredittinstitusjoner

Etter refinansiering av sine lån i 2014 har Østfoldmuseene pr. 31.12.2021 ekstern langsiktig lånefinansiering hos KLP.

Samlet langsiktig gjeld pr. 31.12.2021 utgjør kr 10 534 247.

Pantstillelse er gitt av eierstiftelsene som formelle eiere av bygninger, jf. inngåtte forvaltningsavtaler. Garanti ved simpel kausjon fra Østfold Fylkeskommune for lån i KLP.

Note 10 - Egenkapital

	31.12.2020	Årsresultat	31.12.2021
Annen Egenkapital	1 769 289	1 976	1 771 265
Felles stiftelseskapital	100 000	0	100 000
Samlet innskutt egenkapital	50 409 585	0	50 409 585
Egenkapital 31.12.	<u>52 278 874</u>	<u>1 976</u>	<u>52 280 850</u>

Note 11 - Hendelser etter balansedagen

I forbindelse med utbruddet av Covid-19 og unntakstilstanden dette medfører, vil dette kunne påvirke selskapets resultater og likviditet i kommende regnskapsår. Siden det er fortsatt er stor usikkerhet i forhold til tid og omfang, er det ikke tatt hensyn til eventuelle effekter av dette per 31.12.2021. Forholdet påvirker p.t. ikke styrets vurdering av forutsetningen om fortsatt drift.

Statsautoriserte revisorer
Ernst & Young AS

Dronning Eufemias gate 6a, 0191 Oslo
Postboks 1156 Sentrum, 0107 Oslo

Foretaksregisteret: NO 976 389 387 MVA
Tlf: +47 24 00 24 00

www.ey.no
Medlemmer av Den norske Revisorforening

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Til styret i Østfoldmuseene

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Østfoldmuseene som består av balanse per 31. desember 2021, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening oppfylder årsregnskapet gjeldende lovkrav og gir et rettviseende bilde av stiftelsens finansielle stilling per 31. desember 2021 og av dens resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjon

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet. Vi er uavhengige av stiftelsen i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og *International Code of Ethics for Professional Accountants* (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for den øvrige informasjonen. Vår konklusjon om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke den øvrige informasjonen, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese den øvrige informasjonen med det formål å vurdere om årsberetningen inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav og hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen og årsregnskapet eller kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon eller ikke inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav, er vi pålagt å rapportere det.

Vi har ingenting å rapportere i så henseende, og vi mener at årsberetningen er konsistent med årsregnskapet og inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til stiftelsens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvike stiftelsen eller virksomheten, eller ikke har noe annet realistisk alternativ.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan skyldes misligheter eller feil og er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av stiftelsens interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimater og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape betydelig tvil om stiftelsens evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at stiftelsen ikke kan fortsette driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av og tidspunktet for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i den interne kontrollen som vi avdekker gjennom revisjonen.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om utdelinger og forvaltning

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi stiftelsen er forvaltet i samsvar med lov, stiftelsens formål og vedtektene for øvrig.

Oslo, 28. februar 2022
ERNST & YOUNG AS

Revisjonsberetningen er signert elektronisk

Trond Stian Nyteveit
statsautorisert revisor

ØSTFOLD MUSEENE

www.ostfoldmuseene.no